УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ
одинокий український католицький тижневик у Канаді.
Виходить у вівторок в Едмонтоні від ч. 10012 - 109 Стріт.
Річна передплата $2.00
Телефон 25708.

УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ
UKRAINIAN NEWS

UKRAINIAN NEWS
Published Every Tuesday
by the
UKRAINIAN NEWS PUBLISHERS LIMITED
10012-109th Street, Edmonton, Alberta
Phone 25708

Vol. XIII. No. 3. Edmonton, Alberta, Tuesday, January 16, 1940. Едмонтон, Альберта, вівторок, 16. січня, 1940. Число 3. Рік XIII.

Бельґія і Голяндія Мобілізуються. Німці Громадять Армії

Голяндія і Бельгія зарядили мілітарні приготування здовж німецької границі, сподіючись нападу німецької армії.

Змобілізовані армії Бельгії й Голяндії уставляються за граничними фортифікаціями. Обі держави мають поверх 1,000,000 війська на 300-милевій границі. Німці — говорять донесення з Амстердаму, концентрують великі маси пробоевих дивізій, щоб зайняти Голяндію й обійти збоку французькі фортифікації, а німецька повітряна фльота щоб могла з більшим успіхом нападати на Англію.

Комунікат голяндського уряду говорить про "певні ознаки, що погіршують міжнародню ситуацію."

У звязку з тим британське командування відкликало всі відпустки в армії. В лондонських колах говорять, що голяндський напад на Голяндію не є певний, однак "існує дуже велика небезпека такого нападу."

Англійська преса подає, що Італія остерегла Німеччину перед нападом на невтральні країни — Голяндію і Бельгію.

Німці заперечують будьто би вони плянували напад на невтральні західні краї.

Міжтим Бельгія евакує все населення, що говорить по французськи з Айнен і Мелмеди, провінцій які Бельгія забрала від Німеччини в першій Вел. Війні. Бельгійський уряд боїться, щоб те населення не зазнало репресій від Німців вразі інвазії німецької армії.

СУОМІ — країна озер. Так звуть Фіни свою країну. На світлині типовий фінляндський краєвид.

ГЕНЕРАЛ МЕКНОТОН ПРИБУВ ДО ФРАНЦІЇ

Командант першої канадійської дивізії, генерал МекНотон, прибув 10-го січня до Франції. МекНотон відвідав начального вождя британійської армії вайкаванта Горта. Спільно з офіцерами свого штабу ген. Мекнотон оглянув позиції британійської армії на німецькім фронті.

Перша канадійська дивізія відбуває воєнний вишкіл в Елдершот, в Англії.

Советська Росія остерегла Швецію й Норвегію за їх поміч Фінляндії.

ГЕСТАПО АРЕШТУЄ УКРАЇНЦІВ

Таке доносить кореспонденція часопису "Ди Нью Йорк Таймс". Каже, що Гестапо (ні мецька поліція) виарештовує українських провідників - революціонерів, що перебували від довшого часу на німецькім терені й там плянували "Велику Україну під німецьким протекторатом". Американський кореспондент подає, що ходять слухи, що арештовано також б. гетьмана Павла Скоропадського разом з бувшими царськими офіцерами, що прибули з Франції до Берліну саме перед вибухом теперішньої війни.

Коли це правда, то німецько советська дружба не дармує.

БРИТАНІЯ ВИКІНЧУЄ МОРСЬКІ ФОРТИФІКАЦІ

Велика Британія викінчує вже найбільші морські фортифікації в світі, що коштують 125 міліонів долярів. На схід від Британії море засіяне мінами, крізь які не пройде ніякий ворожий корабель, ні під водна лодка. Для своїх і невтральних кораблів пороблені окремі морські шляхи, недалеко побережжа.

В американськім стейті Вест Вірджінія згинуло в копальні вугля 23 шахтярів. 63 робітники засипані й мабуть також не живі. Експлозія сталася 600 стіп під поверхнею землі.

ВІСТИ З ДІЄЦЕЗІЇ

Їх Преосвященство щиро дякують всім Впр. Отцям, Пароям, Товариствам, Організаціям, Братствам і поодиноким особам, котрі ласкаві були прислати свої желання з нагоди Їх Імянин (св. Василія).

В особливий спосіб дякують тим, котрі прислали особистий дар з цієї нагоди.

* * *

Дня 7-го січня, на Різдво Г.Н.І.Х. Їх Преосвященство відправили Архиерейську Службу Божу в Мондер, Алта.

* * *

ЖЕРТВИ ЩО ВПЛИНУЛИ ДО ЕПИСКОПСЬКОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ ВІД УКР. КАТОЛ. ПАРОХІЙ

На Семинар зложили:

Мондер, Алта.	$29.41
Гиллярд, Алта.	7.15
Чипмен, Алта.	8.65
Москаликри, Алта.	5.75
Вегревил, Алта.	7.00
Восток св. Николая, Алта.	7.70
Восток (Івасюки), Алта.	4.50
Делф, Алта.	10.78
Скаро, Алта.	7.95
Пено Алта.	10.62
Лішор, Алта.	12.35
Плейн Лейк, Алта.	11.15
Інніспрі Р.М.Б., Алта.	7.04
Інніспрі, В.Ч.Хр., Алта.	4.60
Київ, Алта.	3.50
Мирнам, М., Алта.	4.50
Борщів, Алта.	14.04
Дервент, Св. Юрія, Алта.	5.00
Дервент, Ханасикн, Алта.	3.00
Енгел Лейк, Алта.	4.30
Нортерн Веллей, Алта.	5.00
Парохія св. Духа в Гемилтон, Онт.	$15.00

(Поіменний виказ жертводавців на стор. 5-ій).

На Катедратик:

Інніспрі Р.М.Б., Алта.	$10.85
Мирнам, Алта.	2.50
Борщів, Алта.	20.00
Дервент св. Юрія, Алта.	4.30
Дервент Вознесення, Алта.	4.60
Моркемб, Алта.	5.10
Парохія в Судбурі, Онт.	$27.00

На Різдвяний Дар Любови:

Мондер, Алта.	$9.80
Гиллярд, Алта.	5.60
Москаликри, Алта.	3.10
Чипмен, Алта.	6.50
Восток св. Николая, Алта.	9.95
Лішор, Алта.	7.30
Пено, Алта.	6.20
Делф, Алта.	6.90
Вегревил, Алта.	5.21
Київ, Алта.	5.95
Плейн Лейк, Алта.	5.75
Інніспрі Р.М.Б., Алта.	3.05
Інніспрі В.Ч.Хр., Алта.	2.30

Всім жертводавцям складається щира подяка.

Епископська Канцелярія.

ПЕРША ВОЄННА ПОЗИЧКА КАНАДИ

Канадійський уряд просить населення Домінії, щоб вони позичило йому $200,000,000 на потреби війни. Від позички платять 3¼ відсотків опроценътування.

Це перша воєнна позичка Канади, якої субскрипція почалася в понеділок, 15. січня.

Позика не буде звільнена від податку, як було з воєнними позичками в минулій війні і з Позичкою Побіди.

Позичка буде зужита на оплачування воєнних видатків. Обчислюють, що в першому році війни видатки Канади винесуть по $1,000,000 денно.

Бонди мають дату 1-го лютого, 1940 року і будуть сплачені до 1. лютого, 1952, системою річних сплат по 20 відсотків позиченої суми, починаючи від 1-го лютого, 1948. Отже: 20 відс. позички буде сплачено 1. лютого 1948, 20 відс. 1. лютого 1949, 20 відс. 1. лютого 1950, 20 відс. 1. лютого 1951, і 20 відс. 1. лютого 1952.

Бонди є по $50, $100, $500 і $1,000.

Субскрипція почалася 15-го січня й потрвае два тижні, однак міністр фінансів може її замкнути кожного часу без попереднього оповіщення.

ФІНИ ПРОБУЮТЬ ОКРУЖИТИ 40 ТИСЯЧ БОЛЬШЕВИКІВ

Даиський часопис "Берлінґске Тіденде" одержав вістку з Фінляндії, що Фіни пробують окружити 40,000 советського війська на фронті Салла, в пів нічній частині східнього фронту. Є потверджені донесення, що Фіни вже відтяли 18,000 червоноармійців. Советські літаки скидають воєнні матеріяли для своїх жовнірів, позбавлених довозу на фронті Салла.

Советські робітники поспішно направляють залізницю до Мурманська, перервану фінськими стежами, щоб доставити на фронт муніцію і харчі, яких там нема.

З Осльо, в Норвегії, прийшла вістка, що большевицьке військо втікло з місточка Лінінгамарі на північнім фронті та що з того порту забралися всі советські кораблі. Большевики пробують підтягнути свіжі сили в район Петсамо.

ІТАЛІЯ ЖАДАЄ МОРСЬКИХ БАЗ НА ЧОРНОМУ МОРІ

В дипльоматичних кругах в Букарешті говорять, що Італія просить Туреччину відступити для неї дві морські бази на Чорному Морі. Кажуть, що Англія і Франція ставиться прихильно до тих італійських заходів.

Італія зайняла безкомпромісове становище проти поширення большевицьких впливів на Балкані й обіцяла поміч Угорщині вразі советської акції на Балкані.

Дещо з листа писаного з Краю 15-го грудня, 1939.

"Люди безнастанно втікають від червоного дявола і все ті самі вісти: знищення релігійне, національне, матеріяльне. Досередин утікло понад 200,000, бо лиш таким способом боронять ся перед вивозом у глиб Росії і на фінляндський фронт. У Львові в монастирі ОО. Василіян урядує Г.П.У."

У ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АРЕШТОВАНО 18 ОСІБ ЗА ПІДГОТОВКУ РЕВОЛЮЦІЇ

Федеральна поліція арештувала 18 членів "Християнського Фронту" у Злучених Державах і оскаржила їх за підготовлювання революції. Поліція викрила трохи зброї й муніції. Переворот мав бути кривавий. У пляні було — каже поліція — вбити кількадесять конгресменів, захопити військові обекти та проголосити диктатуру.

ГІТЛЄР ХОЧЕ ЗАМИРИТИ ФІНЛЯНДЦІВ З МОСКВОЮ

Голяндська преса доносить що Гітлер запропонував посередництво між Фінляндією і Советами.

Гажуть, що московські большевики годяться говорити про мир і готові зректися завойованих Фінляндії, якщо Фінляндії відступили б балтійські пристані і право вживати порту Петсамо над Арктиком. За те Росія відступила б Фінам свою територію на північ від озера Ладога.

ПЕРЕСТОРОГА

Повідомляємо тих наших Шановних читачів, котрі задовжилися з передплатою за "Українські Вісти", що коли вонц не вирівняють своїх залеглих передплат відворотною почтою, то ми будемо змушені задержати їм дальшу висилку часопису. Висилку часопису спинимо їм з днем 22-го січня, 1940 року.

АДМІНІСТРАЦІЯ.

ДО ВСІХ НАЦІОНАЛЬНИХ УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ВСЕКАНАДІЙСЬКОГО ЗНАЧІННЯ І ДО ВСЕЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЛЮДНОСТИ В КАНАДІ

УКРАЇНЦІ КАНАДИ!

В часі миру, коли безпека нації не є загроженою зовнішними ворогами, демократичні народи слушно позволяють на те аби різні суспільні групи в межах законів зводили взаїмну боротьбу в обороні своїх інтересів. Одначе в часі війни, коли безпека нації є загрожена чужими силами, всі народи припиняють внутрішну боротьбу аби усунути зовнішну небезпеку для нації як цілости.

Так зробили сьогодня свободолюбиві Канада, Велика Британія і Франція. Так зробили Чехи, Поляки, Фінляндці. Так роблять всі!

Українська нація, як розшматована і поневолена, потребує єдности для оборони своїх державно-політичних інтересів на міжнародньому форумі в часі війни більше ніж яка будь інша нація в світі. Ця потреба випливає не лише з самого змагання Українців до державности, але також із їх обовязку, як одної з найбільших европейських націй, спричинитись до осягнення установлення і оборони тревалого миру в Европі в будучнині, за які ведеться нинішна війна.

Всі Українці розуміють, що такий мир не був у минувшині і не буде у майбутньому можливим без правдивої і вичерпуючої розвязки української проблеми в Европі.

Всі Українці так само мусять розуміти, що без їх однозгідної участи і праці на міжнародньому полі така справедлива розвязка української проблеми не буде можливою і під цю пору, як вона була унеможливлена самими Українцями в 1918 і 1919 роках через висилку на мирову Конференцію не єдиної, а кількох українських противних до себе делегацій. Це не сміє повторитися в цій війні. Тимчасом така небезпека вже заходить. Дійсно незалежна опінія Українців Канади мусить цьому в найрішучший спосіб і негайно запобігти.

В цілі безсторонної і гідної репрезентації української справи перед чинниками Канади і Британської Імперії мусить **безпроволочно заіснувати і негайно розпочати діяльність Обединий Репрезентаційний Комітет Українців Канади зложений з уповноважених представників чотирьох національно-українських організацій домініяльного значення та визначних українських діячів.**

Організації, які мають стати основоположниками цего будучого Обединого Репрезентаційного Комітету Українців Канади з найшириими повноваствами в загально українських справах тут іменуємо в альфабетному порядку як слідує: Брацтво Українців Католиків, Союз Гетьманців Державників, Союз Українців Самостійників і Українське Національне Обединання Канади.

Репрезентаційний Комітет звертається до Екзекутив усіх цих чотирьох організацій, якнайскорше іменувати по **трьох своїх представників членами будучого Обединого Репрезентаційного Комітету Українців Канади** і подати їх імена до нашого відома на адресу:

THE REPRESENTATIVE COMMITTEE OF UKRAINIAN CANADIANS
P.O. Box 69. Saskatoon, Sask., Canada.

Найголовнішими завданнями обединого репрезентаційного комітету буде:

1) Організувати українську опінію і засоби в Канаді для допомоги Канадійському і Британському урядам і цій війні.

2) Представляти, заступати і боронити українських державно-політичних інтересів перед демократичними воюючими державами та невтральними державами світа в дусі декларації Канадійських Українців і приятелів з 1939 року.

3) Консолідувати політичну діяльність Українців у інших державах в цілі усунення небезпеки, появи двох політичних українських представництв на міжнародньому форумі.

Репрезентаційний Комітет цим звертається до Екзекутив всіх чотирьох національних організацій і всієї української людности в Канаді вжити всіх заходів аби з днем Народження Христа Спасителя народився і Обединий Репрезентаційний Комітет Українців Канади, який зрушить Українську Велику Справу зі стану неоправданого застою та врятує її від можливого трагічного розбитя.

По сформовані ширшого Обединого Репрезентаційного Комітету, нинішний Комітет здасть перед ним звіт за свою минулу діяльність і зложить свої повновласти на руки нового Репрезентаційного Комітету.

ЗА РЕПРЕЗЕНТАЦИЙНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНЦІВ КАНАДИ ДЛЯ ВИДАННЯ ДЕКЛЯРАЦІЇ

о. д-р В. Кушнір, в.р.	В. Косар, в.р.
О. Жеребко, в.р.	Т. Дацків, в.р.
Павличенко, в.р.	о. М. Т. Пелех, в.р.
Бабій, в.р.	о. А. Трух, Ч.С.В.В., в.р.

Британські Літаки Бомбардували Німецькі Бази

ФРАНЦУСЬКІ КОМУНІСТИ МУСЯТЬ ЗІРВАТИ З МОСКВОЮ

Французький парлямен прийняв урядовий законопроект, який забороняє вибирати до урядів членів комуністичної партії, хіба що вони публічно зірвуть усякі звязки з Москвою і політикою большевицької Росії. За тим внеском голосували також перелякані соціялістичні посли.

Такий закон придався б також у Канаді. Початок до цього руху зроблено в онтерійськім парляменті, про що окремо згадуємо.

110 послів у французькім парлямснті внесли петицію до президії парлямснту, щоб Франція уневажнила мілітарний пакт з советами і зірвала дипльоматичні звязки з Москвою.

ТАКОГО ЩЕ НЕ БУЛО!

Большевики страшать Фінів Німцями.

Веб Миллер, кореспондент Бритіш Юнайтед Прес подає з Гелсінкі, столиці Фінляндії:

"Московські большевики уставили голосники здовж карельського фронту і кличуть до фінських жовнірів: "Піддайтеся до 48 годин, бо інакше прийдуть Німці".

Таку любу розмову почали большевики з Фінами 13. січня.

Розуміється, у фінських окопах було повно сміху з таких погроз.

Це вказує, що самі большевики переконалися, що для Фінів вони не страшні.

Сталін кличе німецьких генералів і спеців для переорганізації "доблесної пролетарської армії" і сталінської господарки, а советський фронт помагає собі тим, що страшить хоробрих Фінів "Ермандцами".

СОВЕТСЬКІ ЛІТАКИ БОМБАРДУЮТЬ ФІНСЬКІ МІСТА

Російські літаки мстяться за невдачі на суші і третій день бомбардують фінські міста в полудневій Фінляндії. Заподіяні шкоди великі. Большевики бомбардують відкриті міста і вбили поверх 100 осіб, з того найбільше жінок і дітей.

Комунікат британської повітряної фльоти подає, що британські летуни виконали 10-го січня наїзд на німецькі летунські бази на Фризійських островах, звідки Німці розкладають міни на англійських морських шляхах. Інші британські летуни збомбардували німецьку базу на острові Сильт. У боях з німецькими летунами, що тревали цілий день, упало по обох сторонах кілька літаків.

Німецькі аеропляни заатакували 17 британських торговельних кораблів на схід від Англії й остріляли їх зі скорострілів. Два малі кораблі потонули.

Небувалі морози в Европі

Середну і східну Европу навістила минулого тижня страшна снігова буря. Студінь доходила до 40 степенів пониже зера. Багато людей замерзло, а в деяких краях зовсім перервана комунікація.

Шведський король обіцяє поміч Фінляндії

Шведський король Густав Пятий сказав підчас отворення шведського парляменту що його край дасть всяку поміч Фінляндії в її війні з Росією. Населення Швеції вже кілька тижнів тому заявилось за поміччю Фінляндії і тисячі Шведів пішли воювати проти большевиків.

100 большевицьких старшин перед судом

З Копенгагн, столиці Данії, прийшла вістка, що Сталін стягнув 100 військових старшин з фінського фронту і поставить їх перед суд за дотеперішні неуспіхи у війні з Фінами.

Канадійські амбуляиси вже в Фінляндії

Централя Канадійського Червоного Хреста в Торонті одержала повідомлення, що амбуляиси, які Канадійський Червоний Хрест вислав Фінляндії, вже доставлені туди разом з різними приладами.

ВІСТИ ЗІ СВІТА

ФРАНЦУЗ В ОБОРОНІ ВОЛІ УКРАЇНИ

Визначний французький військовий письменник і журналіст, знавець української проблеми, генерал Ф. Кюлман, пише в часописі "Франс Мілітер" з 31 жовтня між іншим таке:

"Треба сподіватися, що аліянти не покинуть українську проблему, важливість якої була стільки разів підкреслено підчас нашої другої Імперії, в парляменті і в пресі. Цей нарід, сьогодні так важко поневолений, був уже незалежний на протязі кількох років по занепаді царизму й після світової війни. Він має старовинну героїчну історію, яка не змішується з польською, а ще менше з московською.

"Українці мають свою етнографічну одмінність, свою власну мову, свою культуру, своїх поетів, свої звичаї й свої традиції, навіть свою архітектуру й вони не припинили боротись за своє право вільно жити. Росія від століть а Німеччина від 1918 року є їхнім невмолимим ворогом."

БЕЛЬГІЙСЬКИЙ ГЕНЕРАЛ ПРО МАСАКРУ БОЛЬШЕВИКІВ

Бельгійський генерал Еміль Бедо вернувся недавно з Фінляндії, де ще від квітня, 1939 року, був на службі фінського уряду й помагав укріплювати фортифікаційну лінію Маннергайма, що її тепер пробують здобути російські большевики.

В одним бельгійським часописі, що виходить у Брюсселі, описує генерал Бедо страхіття фінсько-російської війни. Він каже, що звідомлення фінського уряду про масове винищування російських військ — зовсім правдиві. Бетонові криївки на фортифікаційній лінії так збудовані, що фінські вояки можуть сидіти в них з машиновими крісами й бачити все, що діється перед ними, але їх ніхто не бачить. Діри, з яких фінські жовніри стріляють машиновими крісами, не може поцілити ворожа куля. Фіни допускають большевиків досить близько, а коли вони вже 200 або 300 ярдів від окопів, тоді Фіни починають вогонь з машинових крісів і дов гі дави большевиків покосами падуть.

Ген. Бедо оповідає, що він сам бачив полонених большевицьких жовнірів. Він каже, що то "людська худоба". Навіть офіцири напівобразовані, а один лефтенант, з яким говорив ген. Бедо, навіть не вмів ні читати ні писати. Большевицькі жовніри походять десь з глибини Росії, і не знають, бідаки, де їх загнали, чому або защо вони бються. Зброя їх добра, але жовніри не знають як її вживати.

Примусова праця для Жидів в Польщі

Німецький уряд завів примусову працю для жидів у Польщі. Декрет постановляє примусову працю для Жидів від 14 до 60 року життя на протязі двох років, а як в тому часі "виховна програма" не буде закінчена, то ще надовше.

Жиди будуть приміщені в концентраційних таборах праці. Особи, що схочуть викрутитися від примусової праці, будуть покарані 10 роками вязниці.

ВІЙНА КОШТУЄ ЄВРОПУ $150,000,000 ДЕННО

З Парижу подають що війна в Європі коштує денно около 150 мід. долярів крім звичайних буджетових видатків. Видатки Німеччини і Росії не є зовсім певні, однак можна прийняти за досить докладні такі цифри:

Вел. Британія ..	$33,000,000
Франція	22,500,000
Німеччина	45,000,000
Росія	25,500,000

Фінляндія й інші малі держави, що змобілізувалися для своєї оборони, видають всі разом $30,000,000 денно.

Якби такі гроші обернути на продуктивні справи, можна б землю перемінити на рай.

СОВЄТИ ГОТОВІ ДО НАПАДУ НА РУМУНІЮ

Кореспондент Виллям Бирд пише з Парижа, що в тамошніх політичних кругах сподіються незадовго війни між Росією й Румунією. Кажуть, що в той сам час, як Росія нападе на Румунію, через Басарабію, німецькі війська ввійдуть на румунську територію з півночі, через Буковину й Румунія опиниться між двома вогнями, зовсім так, як це сталося з Польщею. Розбивши Румунію, Росія забере собі Басарабію, а Німеччина візьме Трансильванію й Волохію.

В тій цілі Росія стягнула своє найліпше військо над Дністер, а також скріпила свою фльту на Чорному Морі.

На випадок большевицького нападу на Румунію, Британія і Франція зараз прийшли б Румунії на поміч. Проти Росії виступила б також Туреччина. Британія і Франція можуть розгромити большевицьку фльоту на Чорному Морі, але чи помогли б вони Румунії, заки вона впаде, це питання, — каже Бирд.

Большевики ходять до церков в Естонії

Большевицькі жовніри й моряки, яких прислали до Естонії, ходять там до церков і кажуть, що люблять відправу. Большевицькі жовніри в Естонії не можуть зрозуміти одного: як можна, щоби в склепах можна купити всього кілько хто хоче. Один жовнір ніяк не хотів вірити, коли один склепар, продавши йому пару черевиків сказав, що той жовнір може купити собі ще й другу пару, як хоче.

СУСІДИ ПОМАГАЮТЬ ФІНЛЯНДІЇ

На заклик Фінляндії, її сусіди — особливо Швеція і Данія —прийшли Фінам з практичною допомогою. Чотири поважні відділи данських охотників вже відійшли на фронт. Швеція перевела допомогову акцію, під час якої кожний шведський фармер передав на поміч Фінляндії 50 фунтів кукурудзи від кожних 25 акрів, або молоко від своїх коров за один день, а крім того одно яйце за кожну курку. Людьми, зброєю, одіжжю, поживоди та іншими річами помагають скандинавські краї в її бороть бі з большевиками, бо знають, що як упаде Фінляндія, тоді й іншим скандинавським краям не доведеться довго жити свобідним життям.

ФРАНКО ВИСИЛАЄ РОСІЙСЬКУ ЗБРОЮ ДО ФІНЛЯНДІЇ

Гармати та іншу зброю, яку Росія висилала большевицькій армії в Еспанії, а яку забрала еспанська національна армія при кінці еспанської війни рік тому, висилає тепер генерал Франко на поміч Фінляндії. Зброю ту вивозять через Францію.

З Лондону повідомляють, що ген. Франко висилає також до Фінляндії ту зброю, що її залишили в Еспанії італійські війська.

Також Мусоліні не перестав помагати Фінляндії. Відколи Німеччина відмовилась перепускати італійську зброю до Фінляндії через німецьку територію, Італія висилає ту зброю Фінляндії через Францію. І Мусоліні і Франко постановили дати всяку можливу поміч Фінам, щоб тільки не допустити до поширення російсько-большевицької влади на скандинавські краї.

Франко приказав позбирати велику кількість советської зброї — танки, гармати, скорострільні, які захопив в еспанських большевиків, і все те вислав через Францію до Фінляндії, розуміється, даром. Він таксамо збирається вислати всю залишену з війни італійську зброю в дарунку Фінляндцям.

Ось нащо придалося московським большевикам слати свою зброю до Еспанії.

8 советських літаків бомбардували в неділю шведські острови на Балтійськім морі.

Фінські лещетарі пробігають по 30—35 миль на день

Фінські лещетарі відіграють надзвичайну ролю в війні з СССР. Звичайний лещетар, маючи на собі вантажу до 50 фунтів, пробігає на день 30 до 35 миль. Декотрі тягнуть за собою кулемети, а вдвійку чи втрійку тягнуть за собою частини розкладеної протилетунської гармати. Подекуди вживають низьких витривалих фінських коней. Одни кінь тягне цілу низку лещетарів. І себе й коней лещетарі прикривають білими покривалами, так, що їх на снігу не видно.

Знаючи країну, вони проскакують, пролазять через найменші гірські стежечки, швидко перебігаючи з одного місця на друге.

Біда псам в Англії

В Англії заведено картки на мясо, бейкон, цукор і товщі. Це для людей. А про псів уряд не подбав, бо харчовик картки на мясо для псів не видають. Тому звєновано лігу охорони собак і вона робить заходи, щоби псам постачати кінське мясо.

Сталін прогнав Каганович

Офіційна російська телеграфічна агенція Тас подає, що Сталін усунув Михайла М. Кагановича комісара летунства, а назначив на його місце М. Шахурина.

ЩЕДРИЙ ВЕЧІР ВСІМ ВАМ!

Щедрий Вечір всім вам, щасливa годинa!
Породилa Дівa Предвічного Сина.
Лaдо, Лaдо, Лaдо,
Все нa світі рaдо,
Щедрий Вечір нa землі...
Не в пишних пaлaтaх Богa породилa,
A в бідним вертепі Господa повилa.
Лaдо, Лaдо, Лaдо,
Все нa світі рaдо,
Щедрий Вечір нa землі...
Не межи цaрями Господь нaш явився,
A між вівчaрями в яслах положився.
Лaдо, Лaдо, Лaдо,
Все нa світі рaдо,
Щедрий Вечір нa землі...
І ми Христу Богу нaш поклін віддaймо,
Рaзом з пaстирями весело співaймо.
Лaдо, Лaдо, Лaдо,
Все нa світі рaдо,
Щедрий Вечір нa землі...

ВЕЛИКІ МОРОЗИ В ЕВРОПІ

В середущій і східній Європі настали великі морози. Позамерзали советські пристані на Чорному Морі, Дунай і дан ський канал Великий Белт. Температура в Румунії Буковині й Україні сягає 40 степенів нижче зера.

Внаслідок морозів дуже бідує населення в Німеччині й на землях бувшої Польщі, які окупувала Німеччина й Росія. Населення не має опалу, а большевики й Німці зовсім не доставляють йому вугля. Большевицька влада зборонила стинати дерева й розбирати плоти, бо то "державне майно."

Франція будує тепер 126 военних кораблів.

"СОВЄТИЗАЦІЯ" НІМЕЧЧИНИ

Як маршал Геринг переведе свій економічний плян, то, як кажуть економічні знавці, в Німеччині настане ще більша "колективізація", ніж у Советах. Буде колективізоване все життя. Вже тепер уряд ліквідує всі склепи і бизнеси, що не можуть удержатись. Усе це перебирає держава, навіть забирають дрібні банкові конта. А коли так є, то не дивно, що питають, чи це не большевизація Німеччини?

БОЛЬШЕВИКИ ВЧАТЬСЯ ВІД ФІНІВ

Советська армія пробує наслідувати фінські методи боротьби на фронті Салля. Червоноармійців перебрано на білo, також помальовано на білo танки і протилетунські гармати.

ІТАЛІЯ МУСИТЬ СТАТИ ПО ОДНІЙ АБО ДРУГІЙ СТОРОНІ

Зближається час, коли Італія мусить остаточно рішитися з ким їй ити в теперішній европейській війні. Італія має до вибору: стати по стороні Англії і Франції й виступити проти Гітлера, або прилучитись до німецько-російського союзу й воювати проти Англії і Франції.

Якщо Британія і Франція прийдуть до переконання, що вони мусять воювати не лиш проти Німеччини але й проти Росії, тоді положення Італії погіршилося б і вона мусіла б прилучитися до Британії, Франції й Туреччини, бо інакше вона опинилася б між двома вогнями.

Що Мусоліні зближається до вирішення цього дуже важного питання, вказує хоч би недавня нарада між міністром заграничних справ, графом Чіяно з графом Чакі — міністром заграничних справ Мадярщини. Можна сподіватись, що Італія хоче, щоб усі балканські держави спільно виступили проти сподіваного наступу большевиків, а тому Мусоліні старається, щоб усякі суперечки між балканськими державами зникли тепер, в обличчі спільної загрози зі сторони большевицької Росії.

Конфіскують усі радія

З днем 25. січня мусять усі Поляки віддати свої радіові апарати поліції. Дозвіл посідати такі апарати зможуть тільки Німці й німецькі громадяни. Забраними апаратами буде користуватись Бюро Пропаганди для германізаційних цілей. У Варшаві й на польських землях розпочато також германізацію шкільництва. Разом з наукою німецької мови получено також націстичну пропаганду.

Про жидівські погроми

Доносить з окупованих Німцями польських земель, що там відбуваються постійно "жидівські погроми", особливо в "люблинськім резерваті". На Жидів накладають Німці величезні грошеві кари й виганяють їх з міст, дораджуючи втікати в Совети.

Купив старе авто зі скарбом

Емерсон Сайдер з Меєрсдейл, Мериленд, купив у недалекому Комберленді старе авто. Підчас чищення його він відкрив заховані під заднім сидженням гроші. Було там пятьсот долярів. У банку запевнили його що гроші добрі.

Нема місця для ранених в Петербурзі

Телеграма з Москви подає, що ранених советських жовнірів перевозять спокійно до Москви, тому що у шпиталях в Петербурзі (Ленінграді) вже нема місця.

СКІЛЬКИ АСПІРИН ТРЕБА ВЖИВАТИ?

Деякі люди вживають аспірини, коли в них голова болить. Аспірина не усуває при чини болю голови, тільки притуплює відчування болю. Та дехто думає, що чим більше пігулок аспірини зажие, тим скоріше біль голови припиниться. Проби лікарів показали, що коли одна аспірина не принимить болю голови, то не поможе й кілька пігулок. Коли кілька пігулок аспірини зажиєте, то скоріше може вам зашкодити ніж помогти.

Та памятайте, що навіть одна пігулка дійсно вам не усуває причини, від чого болить голова, тільки помагає влегшити ваше терпіння.

КОМУНІСТИ СТРАШНІШІ ВІД НАЦІСТІВ — КАЖУТЬ АМЕРИКАНЦІ

Бюро публичної опінії, під дирекцією д-ра Гелопа в Нью Йорку, перевело анкету над питанням, хто більше небезпечний для американського суспільного устрою: комуністи чи націсти. 70 процент відповіли, що комуністи більш небезпечні, а 30 процент сказали, що націсти.

ЧУДОМ ОСТАВСЯ УКРАЇНСЬКИЙ БУДИНОК

Прибулий з Варшави А. Яковлів подає, що при бомбардуванні Варшави врятувався майже чудом будинок Українського Наукового Інституту. Зате загинули музей і бібліотека Красінських, де була нагромаджена величезна маса матеріялів, звязаних з українською історією.

НІМЦІ ВДОВОЛЕНІ НЕУСПІХОМ ЧЕРВОНОЇ АРМІЇ

Американський кореспондент Геді повідомляє з Москви, що німецькі дипльомати, а особливо військові аташе, не ховаються з радістю від того, що Фіни бють червону армію. Совітські урядовці лютяться. Населення також пригноблене, бо уряд повідомляв, що за чотири дні будуть у Гельсінгфорсі.

ЗАКЛИК ДО СЛУЖБИ НА ЕКОНОМІЧНІМ ФРОНТІ

"Матеріали і гроші мають таку вагу в цій війні, що рішальна, льояльна і ентузіястична економічна фронтова лінія може стати вирішним фактором."

MINISTER OF FINANCE.

На Ваше непокояче питання "Коли я можу помогти виграти цю війну?" — відповідь є ТЕПЕР. Уряд Домінії Канади проголосив Першу Военну Позичку. Мета цієї Позички є постачити гроші на провадження війни не тільки на боєвищах, але й на Економічнім Фронті.

Позвольте нам пояснити що Економічний Фронт означає. Він означає війну, в якій усі природні, індустріяльні й фінансові ресурси краю йдуть на те, щоб розбити ворога. Він означає "тотальну війну", в якій кожний горожанин бере участь, в якій його особисті ресурси мусять підпомагати ресурси Нації.

В такій війні одною з головних зброй є гроші. Відки ці гроші мають приходити? На це є лиш одна відповідь. Вони мусять приходити — й то приходити добровільно — з ощадностей нашого народу. Різниця між нами а Німеччиною є та, що ми з нашої власної волі, **позичаємо** свої гроші, їх ніхто в нас не забирає силою.

Тут для Вас нагода долучити свою частину в цій боротьбі проти Гітлеризму. Очі світу звернені на Вас, на Канаду, на одного з найсильніших членів Британської Спілки Держав. Канадійці мусять доказати, що їхня сила, їхня витревалість і їхні ресурси — все це стало до боротьби проти "брутальної сили, злої віри, несправедливости, агресії й переслідування."

Вісти про успіх цієї Позички мусять лунати дзвоном довкруги світа.

Купуйте Воєнні Позичкові Бонди. Вони мають доказану забезпеку і легку відпродажність, бо за них ручить Домінія Канади. Кожний Інестмент Ділер або Чартерований Банк прийме Вашу позичку. Чим скоріше виграна буде економічна війна, тим більше буде ощадження людського життя . . . тим швидше прийде упадок ворога.

УРЯД ДОМІНІЇ КАНАДИ

НЕХАЙ ВАШІ ДОЛЯРИ БОРЯТЬСЯ ЗА СВОБОДУ

Імміграція до Канади

далі отворена з Румунії, Угорщини, Юго-Славії і других невоюючих країн.

Ми таксамо приймаємо пасажирів що бажають їхати з Канади до воюючих країн.

По докладні інформації вдавайтеся до сього Агента в місці, або пишіть українською мовою до —

W. C. CASEY,
Steamship Gen'l Pass'gr. Agent.
372 Main Str., Winnipeg, Man.

Canadian Pacific Steamships

Новинки з Канади

100,000,00 БУШЛІВ ПШЕНИЦІ ДО АНГЛІЇ

На збіжевій біржі в Вінніпегу рознеслася чутка, що англійський уряд закупив минулого тижня 100 мільонів бушлів пшениці в Канаді, Австралії й Аргентині. З того 50 мільонів бушлів має доставити Австралія.

КОНВЕНЦІЯ Ю. Ф. А.

Від 16 до 19 січня відбудеться в Едмонтоні річна конвенція Злучених Фармерів Альберти. Орган тої організації "Ді Вестерн Фарм Лідер" подає, що впливи Ю.Ф.А. ростуть в Альберті. В 1939 році виписалося до організації поверх 2,000 нових членів.

Згаданий орган заговорив про поворот ЮФ.А. до політичного життя в провінції. Але щойно на конвенції буде порішено, чи Ю.Ф.А. думають взяти участь у найближчих провінціяльних виборах в 1940 році.

Після програних виборів у 1935 році Ю.Ф.А. відтягнулися від політики і взялись до праці в господарських організаціях, головно в кооперації.

КУРЦІ В КАНАДІ ЗАПЛАТЯТЬ $52,000,000 ПОДАТКУ

Торговля тютюневими виробами стягне около $52,000,000 податку для уряду в 1940 році. Таке сказав Ирл Стетфорд, президент Імпіріял Тобекко Ко., Лтд., своїм акціонерцям в листі, до якого був вложений чек з дивіденлою.

З тої суми $8,500,000 рахуються як додатковий военний податок, наложений в вересні минулого року. Тому — сказав Стетфорд — шеровці глядять з довірям у 1940 рік.

Індіяни й Ескімоси хотять створити свій курінь

Летучі Канадійських Повітряних Шляхів, Норт Совл, що вернувся з Аклавіку на Аляскі, розказує, що Індіяни й Ескімоси на північ багато балакають, що готові створити свій власний військовий курінь, головно помагати Фінам у їх війні з Росією. Одним при тім зазначують, що вони не годяться воювати під кермою генералів, але волять воювати своїм власним способом. Ескімоси не люблять того, що Росія щораз то більше вдирається в західню частину Арктику й через те стало падають ціни на кожухи, що є їх головним джерелом заробітків.

Призналися до рабункового нападу в Ендрю

Іван Витвицький, фармер в дистрикті Ендрю, признався на судовим переслуханні в тюрмі у Форт Саскачевані, що він поміг Нед Ріалі і Олексі Фирикові з Едмонтону в рабунковим нападі на муніципального секретаря Михайла Слобоху, 8. грудня. Грабіжники зрабували $500.

НОВИЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ АМБАСАДОР У КАНАДІ

Минулого тижня прибув літаком до Оттави новий американський амбасадор Джеймс Г. Р. Кромвел. Американська й канадійська преса широко розписалася про нового американського міністра до Канади, а ще більше про його жінку, бувшу панну Дорис Дук, найбагатшу жінку в світі. І тому власне, що Кромвел оженився з найбагатшою жінкою в світі, про нього пишуть тепер більше, як про її чоловіка, так, що властиво тяжко сказати хто є новим американським міністром в Оттаві — Джеймс Кромвел чи його жінка.

УХВАЛЯТЬ ЗАКОН В ОНТЕРІО, ЩО ЗАБОРОНИТЬ ВИБИРАТИ КОМУНІСТІВ ДО МУНІЦИПАЛІВ

Онтерійський атторні дженерал Конант заповів в онтерійським парламенті внесення законопроекту, який заборонить вибирати до міських та інших муніципальних рад комуністів і агентів інших тоталітарних форм. Приїм атторні дженерал сказав, що є тяжко поставити поза законом скрайні радикальні партії в рямках провінціяльного законодавства.

Цю справу найперше порушив консервативний провідник полк. Дрю, який звернув увагу на потребу такого законодавства. Він сказав, що комуніст був обраний до шкільної ради в Торонті, але підчас виборів не всім було відоме, що він комуніст. А чей же не є бажане, щоб до шкільної ради належала особа, яка бере накази з Москви.

Гепбирн каже, що Канадійці легковажать війну

Підчас отворення сесії онтерійського парляменту премієр Гепборн сказав, що населення Канади не відноситься до війни поважно. Гепборн сподіється, що війна буде довга і страшна.

Лови на вовків поплатний бизнес

У британ-колумбійським дистрикті Чилкотин тічні вовків винищують рейчарам худобу в такій скількости, що подібні шкоди памятають хіба старі поселенці. Щоб Індіян заохотити до нищення вовків, рейчарі платять $5 за кожного убитого вовка, в додатку до $15, які платить провінціяльний уряд.

ЧИСЛО БЕЗРОБІТНИХ ЗМАЛІЛО

Домініяльний міністр праці І. Л. Мекларті подав, що в містах і фармерських околицях Канади зменшилося число безробітних о 25% в порівнанні з кінцем грудня 1938, і на одну третину в порівнанні з кінцем 1937 року.

KING EDWARD HOTEL

10180 - 101 STREET
EDMONTON, ALBERTA

ДІМ ПРИЯТЕЛЬСЬКОЇ УСЛУГИ

Гаряча й зимна вода і телефон у кожній кімнаті.

ЕДМОНТОНСЬКА ПЕРШОРЯДНА КАВАРНЯ
У СПОЛУЦІ З ГОТЕЛЕМ
Відчинена від годин 6 рано до год. 2 вночі

Зимовий краєвид у Бенф, Алта., славнім купелевім і лещетарським містечку, в Скалистих Горах.

Газом будуть винищувати гофри

До винищування гофрів у полудневій Альберті вжнють з весною трійливого газу. Кампанію поведуть спільно доміниальний і провінціальний департаменти здоровля. Газ будуть помпувати до як гофрів через довгі рурки.

Гофри є розношиками бубонної пошести, званої також "чорною", яка в 16 століті винищила четвертину населення Европи. Минулого року померла на ту недугу одна особа в Альберті.

(Автор цеї новинки, проф. албертійського університету Е. Стрикленд має на думці мабуть джуму, на яку гинули сотками тисяч людей на Україні в 16, 17 і навіть у 19 столітті).

Лови на дикі коні в Бр. Колумбії

В Британській Колумбії живуть ще тепер тисячі диких коней, яких предки повтікали з ренчів і є такі дикі, як олені. Живуть вони голодно в ренчарській полосі Карібу й роблять ренчарям поважні шкоди, бо випасають трави.

Уряд Британської Колумбії хоче помогти ренчарям і наказав, щоб у 1940 році вистріляти ті звірята в яких їх віддали власникам лисячих фармів. За голову убитого дикого коня платить уряд $2.50 на городи.

Саскачеванське правительство розглядає новий проєкт оподаткування фармерів, яке має бути основане не на оцінці, що роблять асесори, але на основі вартости грунту.

Учителі в Саскатуні дістали підвишку платні

Рада Публичних Шкіл в Саскатуні привернула вчителям 25% платень, стільки, скільки їм обізвано з початком депресії.

ДЕРЖАВНІ УРЯДНИКИ НЕ ОДЕРЖУТЬ ПІДВИШКИ

З Оттави повідомляють, що з огляду на війну, доміниальні урядники не одержуть звичайної підвишки платні, що їм належиться кожного року. В той спосіб уряд заощадить коло $850,000 річно.

ЗДЕРЖУЮТЬ ПОТЯГ ДЛЯ РЯТУВАННЯ З ВОГНЮ

Артур Блейн машиніст, і Ерл Досон — кочегар, товарового потягу залізниці Лігай Велі, їдучи коло Лі Рой, недалеко від Наягара Фалс, Ню Йорк, побачили горючий дім. Сподівающись, що в ньому можуть бути люди в небезпеці, вони задержали потяг і побігли до дому. Їх сподівання по казалися оправданими. Вони винесли з горючого дому 95-літнього Джемса МекКомба та його 92-літню жінку, які власними силами певно не могли би були врятувати. Від ставивши старців до сусідів та запевнивши, що їх не грозить дальша небезпека, робітники вернулися до льокомотиви й поїхали далі в дорогу.

В Оттаві оповіщено, що Англія знов пічне купувати канадійську пшеницю.

Що коштує війна? Якою коштовною є модерна війна, можна пізнати з того, що Франція призначує на военні видатки на час одного року 259 білонів франків.

ВПЛИВ ВІЙНИ НА ХЛІБОРОБСТВО

Хліборобський Комітет при Міжнародній Організації Праці, що недавно відбув своє засідання в Гавані, на острові Куба, видав осторогу для американських держав, щоб вони негайно почали підготовлення до полагодження та реконструкції тих наслідків, що будуть слідувати за теперішньою війною. "Теперішня европейська війна є такого розмаху, що треба сподіватися далекойдучих впливів на хліборобські країни американського континенту", заявив цей комітет.

Комітет, що складається з авторів у галузі хліборобства різних держав, відбув своє засідання у звязку з Конференцією Міжнародної Організації Праці, в якій взяли участь представники всіх американських держав. Два питання там було обговорено: — (1) Вплив теперішньої ситуації на добробут та життєвий стандард хліборобського населення; і (2) Поширення соціяльного обезпечення на хліборобське населення.

Комітет зазначив, що наслідки світової війни з рр. 1914-1918, відчувалися протягом усього повоєнного часу і в великій мірі були відповідальними за тяжку хліборобську кризу, яка поширилася була під кінець "двадцятих" років. Подібна небезпека може повстати й по теперішній війні, а тому завчасно про це треба подумати.

Замішання на ринках хліборобських продуктів, яке панувало останніми роками, сильно ослабило становище хліборобства перед початком цієї війни.

Комітет робить висновки, що хоч війна й дає певні нагоди для хліборобства в деяких його галузях, все ж злі наслідки простягаються на довший період і переважають над тимчасовими матеріяльними вигодами, та сильно обтяжують як соціяльні так і національні умовини між фармерами.

Було також зверхньо увагу ан потребу започаткування державного планування щодо відживлення населення, а це може поширити домашні ринки на фармерські продукти.

На думку комітету, ті держави, що стоять перед небезпекою серіозної хліборобської кризи по короткотревалім періоді добробуту, мусять з ініціятиви правительства, або й з ініціятиви самих фармерів, подбати про схоронення части ин прибутків на той час, коли хліборобство знову знайдеться в тяжкому стані.

Обговорено небезпеку надмірного інвестования капіталу з метою поширення продукції в хліборобстві, що може привести до репродукції.

Нарешті комітет звернув увагу на потребу міжнародної співпраці і звернувся до всіх американських держав з закликом, щоб вони ніскою повторобили належні комерційні угоди.

Канаду заступав у тім комітеті д-р Дж. Ф. Бут, директор торговельного відділу при Доміньйонім Департаменті Хліборобства.

НА ГОСПОДАРСЬКІ ТЕМИ

Інж.-Агр. М. Карабут.

Дерева на фармі

Добрий захист з дерев — це маєток і вигода.

Доміньйяльний департамент Хліборобства всіма способами намагається спонукати фармерів на степах Канади, до насаджування дерев на своїх фармах. Вже тридцять сім років правительство утримує Лісову Шкілку в Індіян Гед, Саск., завданнями якої є плекати та роздавати фармерам ріжні деревця та кущі. З часом, як попит на такі деревця почав зростати, було зорганізовано ще одну шкілку в Сотерленд, Саск., що знаходиться пять миль від міста Саскатуну. Ця друга шкілка розпочала свою працю 1914 року.

Ніщо так добре не вказує на вартість дерев на фармі, як недавні посухи, які спричинили велику руїну в південних околицях степової Канади, що перед тим вважалася врожайною та тішилася порівнюючим добробутом. Брак дощу й пустійні вітри знищили тисячі фармів, а господарів повигаляли далі на північ шукати нового щастя. Між тими, що полишалися на місцях і переживали отих десять страшних років, знаходимо чимало й таких, котрі могли витримати на фармі лиш завдяки деревам. Суперінтендент Лісової Шкілки в Індіян Гед, Саск., говорить, що сотки листів приходять від фармерів, у яких вони дякують за колись надіслані деревця, які стали для них спасенням в часі посухи. Як приклад наводимо тут один з тих листів, у якім сказано, що то значить мати захист з дерева на фармі.

"Хочу вам сказати, що час, який я витратив на дерева за останніх десять років, був часом, що я використав з найбільшою користю, бо це забезпечило мені добрий збір сіна й добрий город навіть за посушних років, не говорячи вже про те, що ті дерева стали джерелом постояння мого дому дровами. Цього року наші дерева особливо є цінними для нас. Я цілком певний, що ми були б не мали городини цього літа, як би не було захисту. З цілої тих секції поля ми зібрали лиш те, що посіяли, а все ж наш город та садок так зародили, як ніколи перед тим — малини, суниці, агрест, сливки, всього маємо подостатком. Хоч поле й підвело, але не будемо голодувати наступної зими. І я знаю, що за все те маємо дякувати нашим деревам."

Дерева на фармі мають зна чення не тільки як захист проти вітрів та для збереження вогкости грунту, але так само й прикрашують фарму та роблять її ліпшим місцем як для життя так і для праці. Цього другого чинника не можна занедбувати. Ціле своє життя фармер і його родина проводять на фармі. Чи ж то не робить ріжниці, в якім оточенні вони живуть? Добра господиня старається утримати свою хату в чистоті та порядку й прикрашує її в середині. Добрий господар має подбати, щоб і на дворі все виглядало гарно. Красу та привабливість фармі не надають ні коні, ні худоба, ані нове авто; навіть гарні будови на голім степу виглядають як сироти. Гарний гайок, декоративні кущики, город, а тепер уже й садок — оце те, що з фарми робить правдивий дім, дім що його не будуть цуратися діти, та не будуть мріяти втекти з фарми до міста при першій нагоді.

Дерева можна дістати безплатно.

Кожний фармер Західньої Канади може дістати молоденькі деревця для обсаджування свого обійстя цілком безплатно. Доміньйяльні Лісові Шкілки в Індіян Гед та в Сотерленд вирощують мільйони лісових деревець та кущів на замовлення фармерів, вимагаючи лиш доброго підготовления грунту там, де їх буде посаджено, та щоб за ними було догляднено заки вони підростуть. Шпилькові дерева там також вирощують, але тільки білу ялицю та скотяняцьку сосну, й за них рахують по два доляри за сотку деревець. Листові дерева, які надаються для фармів безплатно, складаються головно з манітобського явора, ясеня, берести та жовтої акації (каргани). Мають до розподілу й осику та вербу, але в меншій кількості.

Між головнішими вимогами, які ставиться фармерам, що беруть безплатні деревця, зна ходиться домагання доброго підготовления грунту для садження молодняку. Місце, призначене для садження деревець, мусить бути протримане цілий сезон під чорною перениною, бо така перенина вважається одиноким задовольняючим способом забезпечити достаточну вогкість грунту та винищити буряни. Крім того, дерева не можна садити ближче як 30 ярдів від якої будь будови, а коли це має бути захистна смуга на полі, тоді смуга оранної землі мусить бути щонайменше 24 стопи шир рока, наколи засаджується два ряди дерев, 28 стіп для трьох рядів, 32 стопи для чотирьох рядів і т. д., вважаючи, щоб з обох боків деревної смухи було хоч десять стіп переораної землі.

Ці вимоги не є якось примхою, але вислідом довших досліджень та спостережень. Дарових деревець не позволяють садити ближче як 30 ярдів від будов тому, що зимою порою снігові можуть так занести подвіря, що й із хати не можна буде дістатися. Все те було обдумано й перевірено на багатьох прикладах і нарешті вироблено певні правила, які основані на бажанні дати господареві повне вдоволення.

Фармерські Товариства для Насаджування Деревець.

Щоб точніше довідатися про можливі економічні та практичні користи обсаджування поля захистними смугами дерев, Доміньйяльні Лісові Шкілки розпочали експериментальні проекти з невеликими групами фармерів. Ті фармері дали згоду поділити свої фарми окремими смугами культів та дерев, з метою стрімання вітрів, які видувають та висушують грунт, а теж з метою затримання на полі якнайбільше снігу. Було започатковано 4 такі товариства. Одно в Портер Лейк, Алта., друге в Конкрест, Саск., третє в Анероід, Саск., та четверте в Лайлетон, Ман. Площа кожного товариства виносить від 40 до 60 секцій землі, а ті площі у свою чергу було поділено на кілька груп, відповідно до якости грунтів.

Захисні смуги на тих експериментальних полях засаджено переважно жовтою акацією. Тому, що цей проект пере водиться з експериментальною метою, фармері дістають не тільки дарові деревця, але додаткову допомогу в розмірі 3.50 дол, за милю насаджених деревець, як винагороду за догляд.

Ті чотири товариства були започатковано лиш року 19 в тому й не можна ще багато говорити про їх успіхи. Всі навіть тепер уже надходять звідомлення про корисний вплив цих смуг, хоч вони ще й не виросли до такої висоти, коли може виявитися повна вартість.

Року 1936 було започатковано й таковані Хліборобським Товариства Поліпшення Фарм, члени яких особливу увагу звертають на обсаджування деревами своїх обійств та городів. Членам таких товариств правительство дає як безплатні деревця, так і виплачує допомогу в сумі 3.50 долярів з кожну тисячу посаджених дерев. У міру можливости дослідників також інструкторів, щоб давав поради на місцях.

Вже від початку 224 господарів стали членами таких товариств і їм було наділено 229,380 деревець. Року 19 число нових членів зросло до 417, котрим таксамо була видана 476,500 деревець для ви садження на своїх фармах.

Що кажуть ті, що вже посадили дерева.

Роздавання безплатних деревець було започатковано ро ку 1903, і до року 1936 було виплекано для степових фармерів та порізділовано між ни 145,163,400 всяких деревець — як листових так і шпильковим а також прутиків для вкорінювання.

Згідно статистичних пер писові з року 1931, в Західній Канаді було 288,079 фармів, коло одної третини з них ма ли або природні ліски, або штучно засаджені смуги. З тридцять пять років праці Лісових Шкілок, 55,755 фармерів скористало з їх помочі у за дарових деревець, та на жа де ще є понад 137,000 фармерів вітри плюють як у пустині.

Ті самі Лісові Шкілки перевели анкети між тими господарями, що брали деревця, на основі їх відповідей було знайдено, що власне дає на більше вдоволення для господаря від насаджування дерев на фармі. Ці вигоди подає тут у такім порядку, як більшість господарів самі їх ста вить:

1. Упримнення домашнього життя на фармі.
2. Охорона перед вітром будинків, худоби та птахів.
3. Відсутність снігових заносів на подвірі.
4. Затримання снігу в зимі, де його потрібно, в до охорона проти вітру, бо одно так і друге зберігає вогкість ґрунту як на полі, так і на городі чи в саду.
5. Збільшується число дрібних птахів.
6. Дерева постачають дрова колики для загороди і т. д.
7. Дерева збільшують гарну шеву вартість фарми.

Українські фармері, які хотять поліпшити свої фарми та упримнити життя на фермах, можуть дістати докладні інформації та форми для апликацій, коли напишуть на та адресу:

Dominion Forest Nursery Station Indian Head, Sask.

ВИТРИВАЛА ПРОТИ РЖІ ПШЕНИЦЯ В САСКАЧЕВАНІ

На Експериментальній Фармі в Свифт Коррент, Саск., чотири витривалі проти ржі сорти пшениці — Течер, Ейпекс, Ріджент і Ріновн, були випробовувані та порівнювані протягом останніх вісьмох літ, з пшеницею сорту Маркіз. Року 1938 і знову року 1939, ці самі сорти було випробовувано на 13 Доміньйяльних Суб-Стацій, що знаходяться в ріжних округах південно-західнього Саскачевану. За винятком двох Суб-Стацій, випробовування відбувалося за відсутности стеблевої ржі, і в більшості випадків, збіжжя постраждало до якоїсь міри від посухи. Ось які були наслідки цих досліджень:

Пшениця Течер видавала більше як Маркіз, дозрівала на три дні скорше та й мала дещо коротшу солому. Не вилягала й не обсипалася. Вага бушля зерна була трохи менша як вага пшениці Маркіз, і з цієї причини комерційний грейд був нижчий майже не 50 процент всіх досліджень. Збіжжя легко бліддо як оставалося під дощем, очікуючи повної дозрілости, щоб можна було збирати комбіном, і за таких умовин дуже часто надавало зерно недобого кольору.

Пшениця Ейпекс рівняла Маркізові щодо врожаю, дозрівала приблизно разом з Маркізом, а солома хоч і була такої самої довжини, все слабша і збіжжя вилягло мокрої погоди. Зерно було рівновартісне зерна Маркіз як вагою так і комерційним грейдом.

Пшениця Ріджент давала більші врожаї ніж Маркиз, а менші як Течер. Дозрівала вона на два дні скоріше як Маркиз і давала солому такої самої довжини та міцності як і Маркиз. Якість зерна була добра, рівнявся

(Докінчення на стор. 8)

УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ
Одинокий український католицький тижневик у Канаді.
Видає кожного вівторка Видавнича Спілка "Українські Вісти"
10012-109 Cpkt Едмонтон, Альберта.
Річна передплата $2.00
До Злучених Держав $2.50
За оголошення не відповідаємо.

UKRAINIAN NEWS
Published Every Tuesday
by the
UKRAINIAN NEWS PUBLISHERS LIMITED
10012-109th Street, Edmonton, Alberta
Subscription in Canada per year $2.00
in the United States, per year ... 2.50

Вівторок, дня 16. січня, 1940.

Перша Воєнна Позичка Канади

В перших чотирьох місяцях Канада виконала свій обовязок зглядом війни. Вона поставила армію з около 100,000 війська і змобілізувала морицький персонал, що становить четвертину того числа. Скільки прийнято до авіяції, невідомо, але число летунського персоналу також високе. Канада дала тим людям вираз і частинний вишкіл. Зорганізувала індустрію для потреб війни. Канада переорганізувала ціле своє економічне життя з мирного стану на воєнний. А тепер ставить одну з найбільших воздушних потуг світу для оборони Імперії.

Одним з найцікавіших явищ у цій праці є те, що переведено незвичайно швидко набір добровольців до армії. Зголосилося більше, як було треба. Рекрутацію припинено на час, а тепер молоді люди знову голосяться до армії в такім числі, що багатьом треба було відмовити.

Тепер приходить ще одна рекрутація сил канадійського населення для потреб війни. Це перша канадійська воєнна позичка.

Багато людей з різних причин, а передовсім задля невідповідного віку, не мають спромоги зголоситися до військової служби. Але вони мають добру нагоду послужити Канаді в інший спосіб — своїм майном.

Дня 15-го січня канадійський уряд розписав першу воєнну позичку на $200,000,000, опроцентовану на 3¼ відсотків.

Ця позичка є внутрішня й домашня, бо позичкові бонди мають право купувати тільки Канадійці. Тепершня позичка шукає канадійських грошей і буде сплачена в канадійській валюті. Це зробить Канаду більш незалежною від чужих фінансових умовин а тимсамим відпорішою на чужосторонні впливи.

Знаємо, що до канадійської армії зголосилося поважне число канадійських Українців. Знаємо, що українське населення відгукнулося на поклик Червоного Хреста й масово складало свої датки для тої інституції. А тепер закликуємо українське населення Канади взяти масово участь в першій воєнній позичці Канади. Між Українцями в Канаді нема капіталістів, однак низька сума на бондах, починаючи від 50 долярів вгору, дасть змогу кожному сяк-так заможнішому купити собі один або більше бондів. Цим поможемо урядові оплачувати воєнні видатки, а тимсамим причинимося до побіди британської армії над ворогом.

Кому "Пильна Справа?"

В найновішім числі польського тижневика "Час", що виходить у Вінніпегу, появила ся передова стаття п. з. **"Пильна Справа"**, підписана початковими буквами "P. B. L." (мабуть "Польське Бюро Інформаційне"). Значить, надіслана стаття.

Подаємо головніші уступи з тієї цікавої статті:

"Стоїмо в теперішнім часі, можна сказати, на роздоріжжю. Від того, в якому напрямі підемо, залежатиме без сумніву, чи відбудована польська держава буде спочивати на тривких основах, чи теж повторимо старі помилки, а тоді наше завтра знов буде непевне.

"Переживаємо момент великого дієвого рішення. І то зарівно, коли йде про внутрішній лад будучої Польщі, як і намічення її загранічної політики.

"Хотіли б ми застановитися вкоротці над цим останнім питанням. І ось мимоходом нагадуємо нам думка, що шукаємо непотрібно взірців у чужих, коли в нашій власній історії маємо знаменитту рецепту, як уложити наші відносини з сусідами, щоб на них оперти силу й міць нас самих. А тою рецептою є злука з сусідами..., оперта на любові і справедливости.

"Це єдиний шлях, що нам може запевнити спокійне і світле завтра...

"...Але, щоб ми могли виконати ще раз, як колись в історії, що гарну і взнелену місію, мусимо самі приготовитися до виконання тієї дієвої ролі, мусимо підійти до тієї великої праці з любовю, як колись, і пам'ятати, що тільки любов і справедливість можуть стати цементом тієї великої будівлі, яку маємо збудувати. І тільки тоді зможемо здійснити той великий замір, тільки тоді вдасться нам через улегшення наших братам зі Сходу, Українцям і Білорусинам здобути незалежність, вигнати тим самим Росію до Азії, і позбутися з тої сторони небезпеки, а одночасно спільними силами з ними, з Чехами, Словаками і Литовцями, створити таку силу, що не будуть нам уже грізні Німці.

"Розуміють це вже Чехи і Словаки і співпраця з ними починається вже укладати згідно. Починають здавати собі справу з конечности порозуміння рівно ж і Українці. то важний момент.

"Осташе число "Фрі Юроп" ("Вільна Европа"), що виходить у Лондоні, принесло статю п. з. **"Українці й Поляки"** в якій автор, **Володимир Кисілевський**, відомий український редактор, уроджений в Коломиї, порушує нові можливости взаємовідносин між нашими народами. Особа автора, непереєднаного Українця, що відіграє поважну ролю в житті свого народу, вказує на можливости, що сьогодні зарисовуються перед нашими очима. Варт отже познайомити наших читачів з кінцевими висновками п. Кисілевського.

"Ось вони:

"Трагедія Польщі є тісно звязана з трагедією України, яка втратила свою незалежність у 1920 році. **Українці думають, що війна з Поляками була одною з більших помилок, чого в будучині треба вистерігатися.**

"Україна проголосила свою незалежність в 1917 році. Кілька місяців потім на неї напала червона армія, а в році 1918 бачилося почерзі на Україні армії совєтську й німецьку. — Враз з упадком Німеччини прийшов упадок маріонеткового уряду ген. Скоропадського, наставленого німецькою окупаційною армією. В бувшій австрійській Галичині, І. листопада 1918 року, була проголошена Західня Українська Республика. Дня 22. січня, 1919 року Західня Республика злучилася зі Східньою Україною. В хвилі проголошення Західньо-Української Республики почалася війна з Поляками. Польська армія, численніше і краще узброєна побила українські сили в війні, що тревала 8 місяців. Українська армія, що числила вверть мілюна людей (около 100,000. — Прим. Ред. У.В.), вимущувалася в бою з Поляками, коли рівночасно Росіяни ницили Східню Україну. Так то Поляки знищили найліпшу військову одиницю **до своїх** воєнних операцій. Решткы української галицької армії, хоч на ню постійно натискали Поляки, перейшла на терен Східньої України і звела геройську боротьбу з большевицькими наїздниками. В серпні 1919 року вигнали большевиків з Києва, при помочі Української Республиканської Армії. Але 8-місячна війна з Польщею змарнувала занадто багато українських сил. Завдяки тому українська держава перестала там існувати. Коли ли б сьогодні існувала, була б правдоподібно **союзником** Польщі, а політична ситуація в Европі виглядала б інакше.

"Ідея співпраці між Україною й Польщею не є нова. Піднесли її так вчасно, як у 1920 році, Петлюра і маршал Пілсудський, але не зістала вона здійснена через невідповідні обставини. Для ідеї Маршала не вдалося здобути попертя від українського і польського громадянства, хоч з неоднакових мотивів. Або прийшла запізно, то є по польсько-українській війні, замість перед нею, або було на ню ще завчасно, бо не було досить часу, щоб загоїти рани й заспокоїти розбуджені пристрасти.

"В теперішнім часі перед провідними мужами стоять нові завдання. Українці й Поляки однаково змагають до відзискання **незалежности**. Справи, які в минулому стали завжди на перешкоді до приязних відносин, зістали усунені і, як не будуть повторені помилки з 1918-35 рр., можна сміло очікувати появи нової констеляції держав у Східній Европі, в якій незалежна Україна і незалежна Польща стануть континентальним відповідником на Сході французько-британського блюку на Заході.

Стільки п. Кисілевський" — кінчить "P.B.I."

А від себе додає "P.B.I.":

"Дійсно свята правда! Час вилікуватися з давніх помилок, час подати собі руки і на старих засадах, які нас уже раз злучили, створити нове порозуміння з Українцями, порозуміння, оперте на любові і справедливости. Справа пильна."

До цього подамо від себе такі завваги:

Статті п. Кисілевського, відомого з побуту в Канаді а тепер директора "Українського Бюра" в Лондоні, ми не читали в англійськім оригіналі. Якщо "P. B. I." подало її недокладно, то п. В. Кисілевський має нагоду спростувати публично в пресі. В суть тверджень і висновків п. Кисілевського також не входимо. Але одного не можемо промовчати. П. Кисілевський зовсім не згадує про західньо-українські землі і їх правно-державне становище з пропонований ним польсько-української згоді чи злуці. З наведеного виходить, що він ніше про будучу українську державу тільки на землях Великої України, а промовчує долю Східньої Галичини й інших західніх українських земель, які до війни були під Польщею.

Притім додамо, що в найновішому числі паризького "Тризуба", органу уенерівського еміграційного уряду появилась редакційна стаття, де говориться про "допомогу українською державою.

"Виходячи з географічного становища України, з історичного досвіду та перспектив на майбутнє, — стояли ми завжди на конечній необхідності українсько-польського порозуміння, яке лише одне могло забезпечити обом народам існування самостійної державности кожного з них.

"Не зважаючи нінащо, витримали ми на тій позиції, яка вимагала від нас багато жертв, що на ній стояли ми увесь час, стоїмо ми і зараз".

"Хочемо вірити, що взаємна добра воля і обопільне розуміння потреби тієї співпраці допоможуть перебороти всі трудноші й встановити тверді бази тривкої згоди між двома сусідніми самостійними держа-

*) Всі підкреслення наші. У.В.

КАНАДИЙСЬКИЙ ВОЄННИЙ ПРАПОР

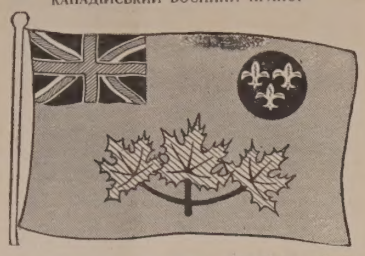

Над нашими військовими частинами на фронті у Франції повіває **новий прапор — знак єдности Канади.** Творцем цього прапору є полк. А. Ф. Догвід. Виглядає наш новий прапор так: Він довгий 12 стіп а широкий шість стіп. Прапор білий — в правім куті є округлий знак, синій, а в ньому три квіти лілії — золоті. Це знак давньої Франції. В лівім куті є Юніон Джек, 4 і пів стопи довгий а 2 і чверть широкий, вшитий у прапор, одна сема цілого прапору. На самій середині між синьою кулею а Юніон Джеком є три кленові листки — червоні. Так дві найстарші нації Канади своїми знаками злучені в одно кленовими листками— єдність і сила.

ВІЗИТА ПАПИ ПІЯ XII В ІТАЛІЙСЬКОГО КОРОЛЯ

Від часу полагодження так званого Римського Питання, від підписання Лятеранських угоди між Ватиканом і урядом Італії, Рим ще не був сценою таких одушевлених торжеств, як 31-го грудня, коли Папа Пій XII виїхав з Ватикану з історичною візитою до італійського короля Віктора Емануїла.

Помимо дощу Св. Отець їхав у відкритим авті. Сотки тисяч населення вилягли на вулиці, куди переїздив Папа зі своїм почотом. Місто було удекороване папськими й королівськими прапорами. Над містом літали ескадри військових літаків.

Коли св. Отець виїхав з Ватикану, задзвонили ватиканські дзвони у всіх церквах Риму. Папа їхав у шестім авті від переду, за ним авта з найвищими кардиналами й іншими ватиканськими достойніками ми. Коли Св. Отець виїхав на територію італійського Риму, гармати віддали салют, приписаний чужим володарям. До папського авта вблизився генерал Бернеццо, перший адютант короля, і привитав Св. Отця в імени короля Італії та попросив апостольського благословення для короля, королівської родини, уряду і італійського народу. Переїздячи попри Палянцо Венеція, яка є резиденцією премієра Мусолінія, Св. Отець поблагословив її.

Візд до королівської палати Квіринал, був тріюмфальний. На сходах палати очікував Папу король Віктор Емануїл, наслідник престолу Умберто, міністр заграничних справ Чіяно і ватиканський амбасадор. Король зняв шапку і схилився поцілувати руку Св. Отця. Папа підняв короля й обняв його. Далі позаду очікували на Папу королева Олена, дружина наслідника пре столу й інші княжни. Вони приклякнули. Св. Отець удався ся до придворної каплиці на коротку молитву.

У престольній салі були уставлені три фотелі. Св. Отець сів між королем і королевою й виголосив промову, почім уділив благословення королеві, його родині, урядові й народові. Опісля Папа мав півгодинну розмову з королем.

У дві години потім як виїхав з Ватикану, Папа вернувсь до своєї столиці, витаний ентузіястично непроглядними масами народу.

Це була історична особиста візита Св. Отця королеві, який перед тим зложив був разом з королевою візиту Св. Отцеві в Ватикані. Ця візита є поважним вказівкою, що Ватикан також зліквідував дорешти конфлікт, який існував між Ватиканом від 1870 до 1929 року.

ЧЕМБЕРЛЕЙН ЗАПЕВНЯЄ ФІНЛЯНДІЮ ПРО ПОМІЧ БРИТАНІЇ

У вівторок, 9-го січня, прем'єр Британії, Невил Чемберлейн виголосив у Лондоні свою першу промову в цім році. Промова та була передана по радіо по всій імперії.

Премієр Чемберлейн переповів дотепершній розвій війни і сказав, що дотепер не було справжньої війни на суші і в повітрі. Те, що було — то тільки сутички. Дійсна війна відбувається на морі й тут Британія змірялась із Німеччиною. Вислід війни на морі відомий: Британія очистила море, загнала німецькі корабелі до чужих або німецьких портів і тепер британські кораблі майже свобідно подорожують та перевозять товари в ріжних країв світа.

Чемберлейн остеріг населення, що спокій на фронті не означає, що небезпека грізної війни проминула. Це тільки тишина перед бурею. Кожної хвилини треба сподіватись ідізду німецьких літаків на Англію, боїв на західньому фронті або на морі.

Щодо російсько - фінляндської війни, то премієр Чемберлейн уважає напад Росії на Фінляндію такою самою агресією, як попередні напади Німеччини на її сусідні держави. Чемберлейн висловив співчуття й пошану супроти Фінляндії, яка по геройськи бореться за свою незалежність. Обіцяна помічі Британії для Фінляндії не була самою лиш формальністю: Британія дасть Фінляндії всяку поміч, яку лиш зможе в теперішніх обставинах.

З промови Чемберлейна, а також те, що британський амбасадор до Москви вернувся до Лондону, видно, що Британія не хоче мати нічого спільного з Росією доти, доки Росія у війні з Фінляндією. З другої сторони Сталін постановив далі воювати з Фінляндією, навіть як би та війна мала втягнути Росію в загальну європейську війну. Отже назріває зудар між Британією й Росією, який може пхнути ті дві держави до війни проти себе.

Новий Рік

Дзвони тужно голосили
І люди нишком говорили,
Що перевівсь Старий Рік,
Як знемоганий чоловік.

Минув він серед щасних днів,
Чи лиха — горя накоїв,
Гірко записавсь чи мило.
Все у вічність поплило.

Всевишньому Богу хвала,
Бо Його се рука
Щастя-долю нам зсилає,
Вона і злидні допускає.

Розвялись мрії торічні
(Вони теж не в віковічні)
І ось Новий Рік у світ вступив
Та кращі в нас надії збудив.

Чи барвінком вони просвітуть,
Чи терня вкрнє нашу путь,
Мужністю ми душу наставім,
В борбу під Христа прапором
йдім!

Хто відно гряне в його слід —
Побідить, поконає ввесь світ.
Борець за правду в імя Боже
І нескінчену силу переможе.

Червона армія заграницею

ЦІКАВІ ДОНЕСЕННЯ ПРО ПОВЕДІНКУ ЧЕРВОНОАРМІЙЦІВ В ЕСТОНІЇ

В "Шикаго Трібюн" дня 31. грудня м. р. появилося таке донесення кореспондента цього великого американського часопису, під. наголовком:

"Ред Інносент Арроад":

Талін, Естонія. — Військові експерти кажуть, що Наполеонові війни зменшили ріст пересічного Француза майже на чотири інчі. Якщо висота російського відділу червоної армії, що прибув до Естонії й обсадив воєнну летунську базу та морські порти, які Естонія дала большевикам під контролю, є тепер пересічна, то 22 роки большевизму зробили російську расу нижчою на 8 інчів.

Дипльомати та туристи, які відвідували Росію, кажуть, що бородаті мужики й купці цілком зникнились. Царська армія складалась з високих і сильно збудованих людей. Большевицька армія виглядає недоголодована і слаба. З дивізії в три тисячі людей, яка увійшла до Естонії, 21 людей згинуло від виснаження.

Естонські сапери направляли большевицькі танки, троки й інші моторизовані знаряди, що ломились на добрих естонських дорогах. Добре вражіння робить лиш російська артилерія. Гармати першої кляси а старшини й вояки третьої кляси — кажуть Естонці. Політичні комісарі тримають залізну дисципліну в большевицькій армії.

Найбільшою карою для червоноармійця або матроса, що перебувають тепер в Естонії, є загроза бути відісланим назад до большевицької Росії. Їм цілком заборонено говорити з Естонцями. Їм дозволено щоначе купувати в склепах і заходити до ресторанів. Не вільно їм більше пити як дві чарки горівки і чарку пива. Їх дотеперішня поведінка дуже коректна.

Естонці засудили кількох своїх людей на арешт за те, що вони входили в розмови з червоноармійцями. Большевицький уряд неофіціяльно переказав естонській владі, що Москва розстріляє кожного, хто йде проти комуністичного режіму й радить Естонцям робити те саме з комуністами, що виступатимуть проти естонського уряду.

Політичні комісарі совєтської армії мають тяжке завдання пояснити червоноармійцям чому життя в Естонії ліпше, ніж у советській Росії. В розкидках дають пояснення, що не зважаючи на капіталістичний устрій Естонії — Естонці за останніх 20 літ працювали як стахановці.

На запити червоноармійців, чому в Естонії можна легко купити харчі, одежу й черевики, совєтські старшини пояснюють, що, мовляв, Естонці продукують всього того так багато, що мусять продавати чужинцям.

Не зважаючи на заборони, червоноармійці входять у розмови з Естонцями. В молочарській кооперативі близько Гапсалю червоноармійці звернули увагу на селянські фіри, що привезли молоко до кооперативи. Вони почали розпитувати, чи ті селяни з примусу привезли те молоко. Довго прийшлося їм виясновати, що то селяни роблять з доброї волі, та скільки вони одержують заплати за той продукт, в залежности від якости молока й кількости привезеного продукту впродовж місяця.

Большевики, що опинилися поза границями Совєтів, не мо жуть зрозуміти, що за гроші вони можуть купити всього без жадних обмежень. Були такі випадки: Совєтські матрози, що прибули до естонського порту Талін, відразу кинулися до склепів з ковбасами й почали купувати кожний по чверть фунта тої ковбаси. А потім знов бігли до слепу, щоб ще купити чверть фунта. Це помітили естонські крамарі і сказали їм, що кожен з них може купити тої ковбаси кілько хоче — й по кілька фунтів, і їсти скільки хочуть. Совєтські моряки зразу ніяк не могли цього зрозуміти й думали, що Естонці роблять це для пропасганди.

Таке саме траплятеся з купівлею черевиків. Приходить в Естонії до склепу совєтський матрос і починає доводити, що його черевики вже так зужилися, що він уже має повне право купити нові черевики. Кунець кінцем вдається його до кінця й пересвідкає йому, що він може купити собі черевиків скільки хоче.

Совєтські моряки спочатку не йняли віри, що вони можуть собі свобідно купувати в Естонії черевики. А коли переконалися, що це так є, кинулися купувати черевики для себе, для своїх жінок і наречених та посилати їх до совєтської Росії. Бо там шкіряні черевики можуть мати лиш совєтські аристократи.

Совєтські моряки нишпорять по всіх вулицях Таліна, щоб знайти нужденних і голодних робітників, що їх мала б визискувати естонська буржуазія. Але вони ніде таких нужденних та голодних не зна ходять, як це вони бачили в совєтській Росії.

Большевицькі вояки особливо во захоплені виставами в склепах. Вони часто заходять до склепів, щоб побачити ще ті те, чого в вікні не можна було поставити. А зокрема захоплюються виставами жіночих капелюхів різних фасонів, бо в совєтській Росії вони цього не мають.

Ці совєтські моряки звичайно стають перед склепами і приглядаються, як гарно одягнені жінки купують все за ціни, що в їх розумінню є незвичайно низькі, як також дуже дивуються, що в Естонії не потрібно ставати в чергу, щоб усе те купити, як це треба робити в совєтській Росії.

На большевицьких вояків Естонія робить враження якогось казкового краю. Їм розказки в Росії говорили про голоди большевицькі пропагандисти, що Естонія країна поневолена капіталістами, населення голодне та лиш чекає на момент, щоб зробити большевицькому революцію і т. д. А тут червоні вояки бачать щось цілком іншого.

Про приязність в Естонії 25-тисячної совєтської армії естонський міністр сказав таке: "Те, що большевики бачили тут, це є небезпекою для Естонії, хоч можливо це є небезпекою для Совєтів. І навпаки було б менше небезпечним для Естонців бачити правдиве життя в Совєтах, ніж совєтським горожанам бачити наше життя.

НАЦІСТИЧНО-СОВЄТСЬКЕ ЗБРАТАННЯ

В Бересті над Бугом відбулася велика німецько-совєтська "парада приязні". У параді взяли численну участь совєтські й німецькі офіцири. Береста є під Совєтами. Лежить тепер на самій совєтсько німецькій границі.

ЧАСТО БУВАЄ:

Що людина, що її мало згадують, є для громади найвартніша.

Що людина, що її найбільше очернюють, є найменше вина.

Що людина, що ненавидить, є гірша, ніж та, що її ненавидять.

Що забагато сонця шкодить урожаєві.

Що дуб, що в нього найбільше бють вітри, виростає найсильніший.

Що книжку найбільше шанованому, читають найменше.

Що чеснот, які їх найбільше хвалимо, найменше пожадаємо.

(З англійського).

АМБАСАДОР ЛОШІЯН ПРО ФЕДЕРАЦІЮ ЕВРОПИ

Англійський амбасадор, лорд Лошіян, виголосив перед туристом заграничних справ у Шикагу промову, в якій сказав, що по закінченні війни Европа переорганізується на цілковито інших основах. Це буде федерація, в якій кожна держава втратить дещо на користь спільноти. Але цього прийшло, треба наперед попровадити до перемоги демократичних держав над диктаторськими. Бо тільки в федерації демократичних країв кожна нація може почуватись безпечно.

Лошіян також говорив, що по війні Англія сама не захоче нести тягару контролі над морями й буде настоювати, щоб інші демократичні держави поділяли з нею той обовязок.

НЕДІЛЬНИЙ ДЗВІН

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР

СІЧЕНЬ

17	С	Собор 70 Апостолів	
18	Ч	Навечеря Богоявлення	
19	**П**	**Богоявлення Господнє**	
20	С	Соб. св. Івана Хрест,	
21	**Н**	**1 по Просв.** Юрія і Ем.	
22	П	Полиевкта	
23	В	Григорія Нис., Домет.	
24	С	† Теодозія прп.	
25	Ч	Татяни мч.	
26	П	Ермила і Стратоніка	
27	С	Отців у Синаї і Р. уб.	
28	**Н**	**30 по С.** Павла Тив. і І.	
29	П	Поклін оков. ап. Павла	
30	В	† Антонія В. прп.	
31	С	Атанасія і Кирила св.	

БОГОЯВЛЕННЯ ГОСПОДНЄ

Євангелія св. Матея(зач. 6).

У той час прийшов Ісус з Галилеї над Йорданом до Йоана, щоб від нього охреститися. Та Йоан забороняв йому, кажучи: Мені треба в тебе хреститися, а ти приходиш до мене? А Ісус у відповідь сказав йому: Лиши це тепер, бо так треба нам сповнити кожну правду. Тоді допустив йому. І Ісус охрещений вийшов зараз з води; і це отворилися Йому небеса й він бачив Духа Божого, що злітав мов голуб і сходив на нього. І це голуб з неба промовляє: Це син мій улюблений, в котрім я уподобав собі.

Богоявлення Господа нашого Ісуса Христа

І. Чому Христос прийняв хрещення Йоанове? Христос найсвятіший і найпевніший не потребував ані покаяння ані хрещення. Одначе тому, що Ісус узяв на себе наші гріхи, та щоб задоситьучинити за них, унижав себе, поставив себе на рівні з грішниками і приняв хрещення покаяння, так як прийняв перед тим основоположне обрізання й обряд жертвування в' святині. Тим дав нам також приклад покори й послуху та навчив нас "виповняти всяку правду", то значить виповняти точно й совісно всякі заряджена Божі і св. Церкви. Також хрещенням у Йордані очистив і освятив воду та наділив її силою в св. Тайні Хрещення очищати й освячувати людей.

ІІ. Небо торжественно засвідчає, що Христос це Месія і Божий Син. Небо отворилося, Дух Святий появився і дався чути голос з неба, щоб перед цілим народом обявити Христа, обіцяного Месію, удостоірити його небесне посланництво та впровадити в уряд учителя і законодавця. Отворення неба вказує також, що через гріх замкнене небо, Христос отворив наново. Видимо поява Святого Духа означає, що Ісус має повноту Духа, що в Нім повнота Божої ласки і мудрости, та що це Той, котрий "хрестить Духом Святим і вогнем" (Йоан І, 33). Голос Отця засвідчає, що той на ово Син чоловічий, що неначе грішник приймає хрещення покаяння, це воістину Божий Син, возлюблений Отцем, в котрім Отець має уподобання, бо унижив себе, щоб піднести й відновити славу Бога на землі.

ІІІ. Таїнство Пресвятої Трійці. Вже в Старім Завіті були деякі неясні вправді натяки тої непонятної тайни св. віри, що Бог є в Трьох Особах. Пр. "Дух Святий уносився понад водами" (Бит. І, 2); "Сотворім чоловіка по нашому образові й подобі". (Бит. І, 26); "Ти мій Син, нині зродив я тебе" (Пс. ІІ, 7). В Новім Завіті це Таїнство Пресвятої Трійці перший раз виразно зістало обявлене тоді, коли Архангел Гавріл благовістив Пресвятій Діві Марії: "Дух святий зійде на тебе... Що народиться з тебе, назветься Сином Божим" (Лука І. 35). Одначе те обявлення удіелене було лиш Божій Матер і Зате при хрещенні Ісуса в Йордані Таїнство Пресвятої Трійці засвідчено явно й усенародно. Бог Отець кличе з з неба; Бог Син клячить у людській постатті на землі, Бог Дух святий як колись уно сився над неустроєною землею при сотворенні світа, так тепер у виді голуба уноситься понад Ісусом.

ІV. Ділання св. Тайни Хрещення. Ті дивні й чудесні події при хрещенні Ісуса в Йордані вказують також на дивні ділання при св. Тайні Хрещення, котру установив Ісус Христос. У Тайні Хрещення сходить у душу дитини ск. Дух, уділяє їй освящаючу ласку і три богословські чесноти — віру, надію й любов; Бог приймає тоді чоловіка за свою дитину й відчинює для неї небо.

НА ЙОРДАН

Кондак, Глас 4.

Явилася єси днесь вселенній і світ твої Господи знаменася на нас, в разумі поющих тя — пришел єси і явился єси світ неприступний.

Др. Л. Цегельський.

Відношення Митрополита Андрея до православних

Як толерантно Митрополит відносився до так званих православних, про це можна чимало розповісти. Перший раз викликав Митрополит загальну сенсацію, коли 1900 року, як станиславівський єпископ обїздив Буковину та відвідав православного митрополита Чупер ковича у Чернівцях. Православний владика віддав візиту Кир Андреєві і остав на все з глибокою пошаною для Нього.

Коли 1919 року прибули до Львова як вигнанці київський митрополит та єпископ волинський Евгеній — звісні пропагатори православія (і в Галичині до війни та вчасі війни), з котрих Евлогій мабуть причинився 1914 року до арештування й заслання Кир Андрея — наш Митрополит запросив їх до святоюрської палати, стрінув їх дружно на порозі християнським привітом та гостив їх довший час у себе. Цікаво було б знати думки та почування тих двох завзятих противників Унії та українства, коли вони найшли захист під дахом головного представника цієї ж Унії та українського патріота Митрополита.

Та найбільш характеристичним був ось-який епізод з 1930 року.

Спираючись на тім, що в 18-ому столітті української Церкви на Волині й Поліссі були уніятські та що Росія їх то силою то підступом перемінала у православлані, варшавський уряд задумав тепер "ревіндикувати" цебто відібрати їх для католицької Церкви. Рівночасно одначе не допускав він на Волинь та Полісся українського, католицького єпископа, бл. п. о. др. Бородяна. Очевидно було, що уряд думав забрати ці, споконвіку українські церкви, і їх маєтки для латинсько-польського бікупа, бо — мовлив — іншого католицького єпископа "нема". Митрополит Шептицький рішуче спротивився тій дволичній акції. Наслідком протестів Митрополита і Риму, ту акцію небавом застановлено. Що більше, наслідком представлень Митрополита Рим вимір на Польщі, що на Волинь допущено таки українського греко-католицького єпископа, о. др. Чарнецького, ЧНІ.

Оце становище найвизначнішого греко-католицького владики і дратувало і зливвало різних україножерів з польського боку. Тому варшавський денник "Дзень Польскі" інтервюював Митрополита в цій справі через свого кореспондента. Оцему кореспондентові Митрополит заявив без обиняків, що Він рішуче противний насильній "ревиндикації" православлних, хочби колись католицьких церков. Така насильна акція — заявив Митрополит — є шкідлива, не справедлива і цілком не в інтересі української Унії. Ці церкви належать до місцевого українського народу і ніяк не годиться їх від нього відбирати. Там цей нарід укрепився і молився у "вірі батьків", а ця глибока віра важніша як хвилевий стан. "Церква хоче єдности — говорив Митрополит — бо цього бажав її Божий Основник, Христос, але Церква не хоче нікому відбирати віри. Греко-католицькі духовні круги не візьмуть ось-же участи в тій ревіндикації. Я радий, що можу це сказати"....

(Таке саме становище зайняв Митрополит Андрей у свому Пастирському Посланні 20. липня, 1938 р., з нагоди переслідування православних християн Волині, Холмщини, Підляшя й Полісся — Примітка Редакції.)

Природно, що оце становище викликало подив і вдяку всіх свідомих Українців між православними. Унія через те не втратила а зискала! Обєднання православних Українців з Волині та Полісся зачалось само з себе мирною дорогою. Коли такий визначний духовник і вчений, як волинський протоєрей о. Табінський, перейшов небаром на Унію, коли цілі громади зголосили опіслся своє приступлення до Унії, — то не лиш реакція проти москвофільства православної Церкви, але це також відгомін від ношення Митрополита до православних. Оцим відношенням Митрополит Андрей побідив митрополита Діонізія. Коли "обцерось" Діонізій мусів згодитися на укрїнізацію православних церков на Волині, то це тому, щоб вдержать ці церкви при собі. Інакше вони були б вже в таборі Митрополита Андрея.

(В "Голосі Спасителя")

СОНЦЕ СВІТИТЬ

Сонце світить з гір Ливану,
Сяє в злотих каплях рос,
Йде Хреститель до Йордану,
До Предтечі Спас Христос.

Грай пісню Йордане,
Радуйся Іване,
Предтече Христа.

У Йорданських хвилях чистих,
Привитав Іван Христа,
Світлом промінів сріблистих
Блиска з облаків дуга.

Грай пісню Йордане...

І озвався з неба голос:
Це мій любий серцю Син!
А Іван склонивсь мов колос,
Мов за ясним світлом дим.

Грай пісню Йордане...

Поклонімся й ми Христови
В цім святім, величнім дні,
Він з безмірної любови
Охрестивсь, щоб нас спасти.

Грай пісню Йордане...

АПОСТОЛЬСЬКИЙ ВІЗИТАТОР ПРЕОСВ. ІВАН БУЧКО В АРГЕНТИНІ

Бразилійська "Праця" подає:

Апостольський Візитатор України у Південній Америці прибув у половині грудня з Апостолес до Буенос Айрес. В неділю, 3-го грудня в Апостолес Преосвященний Владика посвятив монастир Сестер Василянок. На посвячені було багато гостей. Кумами були генеральний комісар поліції з Посадас з дружиною і в заступстві губернатора провінції, та відомий громадянин п. Йосип Варениця. До Сестер має приїхати ще дві зі Звучених Держав і дві Сестрі з Галичини, що були на студіях у Бельгії, а тепер до Галичини не можуть вернутися. Дня 4. грудня Апостольський Візитатор серед зливних дощів відвідав доокольничні колонії. Дня 17-го грудня загостив до Вікарнасіон у Парагваю, до того місто, що в нім перебуває найбільше Українців.

КАТОЛИКИ ЖОВНІРИ ПРИСТУПИЛИ ДО СВ. ПРИЧАСТЯ

Від моря до моря, католики жовніри в канадійській армії приступили минулої неділі до сповіді і св. Причастя. Таке заряджения зробив Преосв. І. Л. Нелліган, директор католицьких полевих духовників у канадійській армії.

ПОІМЕННИЙ ВИКАЗ

Збірка на Семінар у Гемилтоні, Онт.:

По $1.00: Всеч. о. М. Оленьчук, Ві. Тюкоді, В. Поплавський, С. Марусяк, Ст. Пацай, М. Кащак, Ст. Чересватий і пані Д. Стись.

По 50с.: І. Палійчук, Т. Корнило, і п. Білоус.

Дрібними жертвами . $5.50
Разом $15.00

Слідуючі парохіяни з Судбур зложили на Катедратик:

По $1.00: Злотник Іван, Федорчук Іван, Вирозуб Василь, Бабій Теодор, пані Михальчук, Шепеля Дмитро, Зима Петро, пані Красножонин, пані Богуш Ф., пані Татарин Марія.

По 50с.: Габа Іван, Іваненко Мих., пані Явна, Тимчук Іван, пані Хитрук, пані Ямчук, пані Злотник, панна Радін, пані Пітура, пані Зміяк, пані Манїборка, Джагая К., Якимчук Д., Дудич Ник., пані Щітка К., пані Федорчук, пані Яворська В., пані Парчевська, панна Формануець.

Дрібними жертвами $7.50.

Разом зібрано $27.00

Дякуємо щиро жертвенним з добрим парохіянам у Гемилтоні й Судбурах, Онт. Нехай Господь Бог благословить їх.

Епископська Канцелярія.

ПОРЯДКИ БОГОСЛУЖЕНЬ

СІЧЕНЬ

18. Нав. Богоявлення — Голден год. 10 рано)
19. Богоявлення Г. Н. І. Х. — Равиднгл, Калмар
21. Неділя По Просвященні — Ледук, Голден
28. Неділя 30 по Сош. — Едсон, Коперник

BASILIAN FATHERS
9648 - 150 Ave. Edmonton, Alta.

СІЧЕНЬ

18. Нав. Богоявлення — Служба Божа і водосвятя в Кукшп і Белліс. 3 год. пополудні — водосвятя в Редвотер.
Богоявлення — год. 6 рано; Давнінг, Елдорена.
10 год. рано: Редвей, Стрий.
7 год. вечером — вечірня і водосвятя в Спеден і Смокі Лейк сев. Онуфрія.
21. Неділя по Просв. " Вільна — св. Параскеви Смокі Лейк.
28. Неділя — Редвей.

BASILIAN FATHERS
Box 30. Radway, Alberta.

СІЧЕНЬ

19. Богоявлення — Брюссбі
21. Неділя — Гронліз
Укр. Греко-Католицька Місія
Принц Альберт, 251-13 Ст. В.

СІЧЕНЬ

19. Богоявлення — Дайсарт.
21. Неділя — Дайсарт.
28. Неділя — Кендінк.
о. А. В. Фик,
1644 Оттава Ст., Ріджайна, Саск.
Телефон 22053.

СІЧЕНЬ

18. Нав. Богоя. — Ст. Норберт (год 2. свячення води)
19. Богоявлення — Гонор (год. 7р) Парки год. 10.30 р.)
20. Субота — Гімлі свячення води
21. Неділя — Парки (Річні Збори)
28. Неділя — Гонор.
о. А. Луговий,
235 Scotia Street Winnipeg, Man.

СІЧЕНЬ

19. Богоявлення — Азонзд, Келд
21. Неділя — Гізберт Плейнс, Петлюра
28. Неділя — Валей Ривер (місто)
о. А. Роборський,
Box 64. Данфін, Ман.

СІЧЕНЬ

18. Четвер: Навечеря Богоявлення:
Год. 10 рано — Озерна
Год. 10 вечером — Шол Лейк.
19. Пятниця: Богоявлення:
Год. 7 рано — Долини
Год. 11 рано — Сенді Лейк
Год. 7 вечером — Город.
21. Неділя по Просвященні:
Год. 9 — Еріксон
Год. 11 — Сенді Лейк
Год. 5 — Коло Сомпка.
28 Неділя — Шол Лейк.
Укр. Греко-Католицька Місія,
Сенді Лейк, Ман., Тел. 90-12.

СІЧЕНЬ

19. Богоявлення — Дріфтінг Ривер
21. Нед. по Прос. — Трендаю фарми водосвятя
28. Неділя — Мінк Ривер
о. Мирон Кривецький,
Сифтон, Ман.

СІЧЕНЬ

17. — Морксмб (10 год. рано)
18. Навечеря Богоявлення —
Восток сев. Николая (8 год. р.)
Краків, год. 10 рано.
Іннісфрі В. Ч. Х. (8 год. р.)
Іннісфрі Р. М. Б. (10.30 год. р.)
Ренфурлі 1.30 год. пополудні)
Плейн Лейк (4 год. пополудні)
Дервент місто, 9 год. рано: Служба Божа і водосвятя.
19. Богоявлення Г. Н. І. Х. —
Скаро (6. год. рано)
Чипмен (6 год. рано)
Борщів (7 год. рано)
Москаліки (8 год. рано)
Дервент сев. Юра.
Гилгірд (10 год. рано)
Новий Київ
Іваєшки, год. 9 рано.
19 і 20 — Базар.
21. Неділя по Просвященні —
Борщів
Вегревіл
Новий Київ
Мирнам (свячення води)
Ендрю.
28. Неділя 30 по Сош. —
Чипмен
Плейн Лейк
Блумінгтон

BASILIAN FATHERS
Mundare, Alberta.

СІЧЕНЬ

19. Богоявлення Господнє —
Садлек, МкМонн.
21. Неділя по Просвященно —
Кенора, Трьяскона.
28. Неділя 30 по Сош. —
Правда, Кенора.

BASILIAN FATHERS
612 Flora Ave. Winnipeg, Man.

СІЧЕНЬ

18. Щедрий Вечір — Канора (Йорданське водосвятя и 8 год. вес.)
19. Богоявлення — Одесса.
21. Неділя — Бюкенен (Йорданське водосвятя).
28. Неділя — Канора.
о. Петро Пасічник
Box 57. Канора, Саск.

СІЧЕНЬ

19. Богоявлення — Етелберт
21. Неділя — Гарлянд
о. І. Колцун,
Етелберт, Ман.

СІЧЕНЬ

19. Богоявлення Г.Н.І.Х. — Волверін
21. Неділя — Гернсей
28. Неділя — Ростерн І.
о. Петро Криворучка,
304-4 А. Авено, П., Саскатун.

СІЧЕНЬ

19. Богоявлення — Тшей (водосвятя
21. Неділя — Едлов Крік (водосв.)
28. Неділя — Пітерсон (водосвятя)
о. В. Гуменюк,
Кадюрт, Саск.

СІЧЕНЬ

18. Четвер. Навечеря Богоявлення — Пелей, Присвя.
19. Пятниця, Богоявлення — Арран Місто, Стіпнен.
21. Неділя по Просвященні — Свячення води: Норкавей, Де Пас.
28. Неділя — Свячення води:
Ст. Філіпс, Фани Флон.
о. Н. Сірий,
Арран, Саск.

СІЧЕНЬ

18. Нав. Богоявлення — Свячення води по кольовіх —
год. 10 рано — Альвена (фарми год. 12 рано — Ланінді
год. 2.30 попол. — Приймоне
год. 4. попл. — Боднарі
год. 8 вечером — Альвена (місто
19. Богоявлення Г.Н.І.Х. — Альвена
21. Неділя по Просв. — Приймоне
28. Неділя 30 по Сош. — Ланінді
о. Теодор Коцюба,
Альвена, Саск.

СІЧЕНЬ

19. Богоявлення — Рама (год. 4.30 рано)
Кизій (год. 9 рано)
21. Неділя — Доброводи (Йорданське водосвятя)
28. Неділя — Курокі
Українська Католицька Місія
Рама, Саск.

РІЧИ ЦЕРКОВНІ

Через війну все подорожіло і ціни ще підходять вгору.

Одинока Українська Фірма

"ПРОВИДІННЯ"

має передвоєнні церковні річи і продає їх по старій ціні. Скористайте й купуйте тепер, бо пізніше може бути занізно.

Пишіть до —

Providence Church Goods Co.
710 Main Street
Winnipeg Manitoba

o. А. Луговий.

Побіжно по Европі

(Кінець).

Назад до Канади.

Коли в англійськім порті Плимот я всів знов у корабель спрямований до Канади, я чув єя наче воїк по успішній битві. Тоді я розтаборився в кабіні немав дома, під опікою Кунарда, й відіткнув свобідно. Товариство вибране, харч панський і свіжого повітря та розривки доволі. Плавба на морі мені плиндувала. Були такі, що слабували. Зі мною і з Преосвященним Василієм їхало шість наших молодих священників. Не так то рожево їм усе те представлялось. Треба зрозуміти їхне положення. Вони полишили рідню й Рідний Край та їхали до невідомої їм Канади. Самі не знали, що їх чекає, а тут ще туга за рідними сторонами. Серед такої непевности старався найбільше потішити себе чуганий о. Теплий. О. Жарський, хоч сильніше здубований, прикро відчував морську недугу. ОО. Борис і Коцаба дуже інтересувались канадійськими відносинами та мене засипували численими питаннями про їхню нову Батьківщину. О. Горошко говорив про відносини в Старім Краю, а о. Колодій вдавав, що ані не смутиться ані не тішиться. Слухав, що другі вповідали. У сторонах де Титанік затонився, около 300—400—миль від берегів Канади ми наїхали на густу мряку так що корабель мусів задержатися з 15 годин. Як страшно! Вікна позасклювані, а що мінути дається чути сумний свист корабля, не наче знак тривоги. Коли мряка проминула, ми натрапили на ледові гори — "айсберг". Декотрі з них гарні й повязково великі, ним більше, що поверх води вистає лиш маленька частина того грізного корабельного ворога. Що варт людина супроти таких елєментів природи? Оттакий то "малий" відломок леду в 1912 р. грянув 35,000-тоновий корабель, тоді найбільший у світі, і післав його на дно моря разом з 1655 людьми. Титанік плив з Ливерпулу до Ню Йорку — перший раз. На ньому їхали великі пани цього світу. Говорилося, що Титтаніка не затопить сам Бог. Тож багачі нани дали собі свободу. Їли, пили, бавились, а за молитву навіть не думали, бо невно в молитву не вірили. Та коли настала страшна катастрофа, корабельний оркестрі поручено грати "Ніпер май Гад ту Ді", (Ближче до Тебе, Господи). Пригадали собі Бога, але ви не запізно.

В тих сторонах ми побачили якісь дивоглядн. Час від часу виринали з моря якісь по твори й кидали в гору водою, як наші міські фаермени. Між нами далися чути голоси: "Твейл, твейл!" (кит, кит!). Кит то звірина подібна до величезної риби. Природознавці кажуть, що деякі з них мають 20 мертів довжини і важать стільки, що сто волів, около 150,000 фунтів. Сала в них мало б бути на пів метра. Нїздря їх зверху і бухають паром та воздухом. Одиак на жаль ми не мали приємности бачити бодай одного такого кита зблизька.

Кілько корабель палить?

Маючи доволі часу на розмову, я одного разу запитав корабельного офіцера, кілько треба палива, щоб гнати корабель. Він подав мені цифри, які здивують неодного. Сім тисяч тоновий тягаровий корабель палить 400 тон оливи перепливаючи океан в один бік. Великий пасажирний корабель спалить не багато лиш 5.000 тон, і цей сам корабель мусить взяти з собою тисячу або й більше тон оливи про запас. Наш малий пасажирвий корабель "Аловня", 14 тисяч тоновий, палить 95 тон на добу, при скорості яких 15 миль на годину. Що ж доперва палить корабель якого поємність сягає 45 тисяч тон, або "Квіт Мері", що має 82 тисячі тон? Тон оливи коштує около $15. Ті кораблі, що палять вугіллям, також не зуживають менше палива. 15 тисяч тоновий корабель, при скорости 15 миль на годину, палить 70 тон вугіля на добу. Тепер представте собі кілько то палива потрібно для военної фльоти в часі війни.

По вісьмох днях плавби ми почули радісні оклики: суша, суша! Справа показались береги Лабрадору. Ми опинились у просмику Бел Айл. За якийсь час суша знов щезла з очей. Тим разом ми були серед Заливу св. Лаврентія. Потім появився величезний острів Антікості, а пізніше устя ріки св. Лаврентія. Ми знайшлися в обіймах нашої дорогої Канади. Минуло дві добі взяло від часу, коли ми вперше побачили Лабрадор до часу, коли ми вийшли з корабля в монтреальському порті. Зараз по цім боці Квебеку ми перейхали попід Квебеський міст, що є дивом світа. Цей міст має 3,240 фітів довжини, то є майже три чверти милі. Він відноситься 150 фітів понад поверхню води. Перезіджаючи попід нього, чоловік має враження, що корабель зачепить мантлом в залізяк. Та то лиш ілюзія. Верх мащти невно переходить кільканадцять фітів попід міст.

Наш корабель перше задержався в порті Квебеку. Там ми вийшли з корабля, щоб перейтися по місті. Як з Квебеку так і пізніше з Мотреалу я виніс одно вражіння, сейчас по повороті з Европи. На мене дуже мило подіяла услужність і чемність канадійських урядовців чи то в порті чи на потягах. Про те я попередньо знав, бо вже нераз ині два мав до діла з урядовцями того роду. Та мимо того з якоїсь причини я їх прислуг не доцінював. Там вами ніхто дуже не інтересується, хіба тоді, як хоче дістати від вас "тин". Тут противно: митові, портові, залізничі й інші урядники пильнують вас безінтересовно, й услугують вас як вірні слуги. Вони мають на це час і охоче вам служать так, що аж мило робиться, коли порівняєте Канаду з Европою.

Закінчення.

З поворотом до Канади, я скінчив поїздку, про яку вже давно мрів. Тих 15 країв, у котрих я коротенько гостив, це лиш маленька частина земської кулі. Тимуся, що я це зробив два роки тому, бо тепер певно не міг би й не мав би охоти пускатися в далеку дорогу, з огляду на світову хуртовину. Чи ще коли будуть приємність відвідати рідні сторони, тяжко предсказати. Головною ціллю моєї поїздки було звидіти Старий Край, Святу Землю та вічне місто Рим. Тепер, коли моє бажання сповнилось, я почуваюсь щасливший та зобовязуюся з подвоєною енергією працювати не лиш над собою, але також для духовного поступу свого народу на канадійській землі, де я зріс і де думаю провести ціле життя. Уважаю, що я вже давно мав довести ці спомини до кінця. Та я їх розложив аж на два роки, а коли б бажав, міг би ще багато більше написати. Причина мого ширшого розведення, особливо про Святу Землю, полягає не в тім, що я маю дещо перо або хист до писання. Противно, мої писарські таланти дуже слабі. Я продовжив свої спомини з огляду на тих читачів "Українських Вістей", що висказали мені особисто чи листовно зінтересованим в моїх описах. Признаюся, що ті люди мене заохотили. До них належать у першій мірі самі Преосвященний Василій. За те я всім їм складаю сердечну подяку.

Дехто піддає мені гадку видати ці спомини осібною книжкою, даючи ілюстрації. Це добра думка. Текст уже готовий, і можна його передрукувати з малими поправками. Ілюстрацій мені також не бракує, бо я приніз знимку з кожного важнішого місця, де я особисто був. Така брошура могла би бути до певної міри популярною, і була б моєю скромною прислугою для молодої канадійської України. Але чи не вдасться?

Наїнець почуваюся до милого обовязку подякувати пер соналові "Українських Вістей" за ласкаву поміч дану мені в цім тяжкім ділі.

о. Антоній Луговий.

Футра з Буйволів

ВАША ПОСЛІДНЯ НАГОДА НАБУТИ ФУТРА З БУЙВОЛІВ!
Скоро їх не стане, бо всі йдуть на заріз! Отже користайте з нагоди і купуйте завчасу!

зараз купити дешеве — зайдіть і побачте наші чудові футра з буйволів. Ми випрацьовуємо шкіру самі і самі шиємо футра.

ВИПРАВЛЯЄМО ШКІРУ НА — НАКРИВАЛА, СИРОВЕЦЬ, РЕМІНЬ НА УПРЯЖ, ПРОДАЄМО КОМПЛЕТНІ УПРЯЖІ.

Коли купуєте в нас, то не береге ніякого ризика, бо ми в цім бізнесі вже 26 років і знаємо вартість товарів і силу бізнесу.

The Edmonton Tannery

9272 - 100A Ave. Edmonton, Alta. Телефон 25527.

ГОЛОСИ НАШИХ ЧИТАЧІВ

Річні збори парохії св. о. Николая в Вінніпегу

Загальні збори церкви св. о. Николая в Вінніпегу відбулися 10 грудня в салі Братства св. Івана Милостивого в присутності понад 100 членів.

Збори відкрив молитвою о. ігумен Ю. Жидан ЧСВВ. До переведення зборів вибрано п. Чавуха, який покликав на секретаря пп. А. Кушка і Пасічного. По виборі члени відмовили молитву за попередніх членів парохії.

П. Е. Кравчук прочитав протокол з останніх річних зборів і здав звіт зі своєї праці як секретар парохії. Голова п. Д. Юськевич сказав у своєму звіті, що вже сплачено решту довгу, який тяжив на церкві. Згадав про смерть члена бл. п. М. Поздровського, про пікнік, що відбувся заходом пань із комітету з гарним успіхом. Бо чистого приходу було $398. Зазначив подяку членам парохії за ревну співпрацю.

Фінансовий секретар п. Сава Крук подав, що загального приходу було $1.425.22. з попереднього року лишилося $426.44 отже сума приходів виносила $1.851.66. Розходу в 1939 році було $1.680.55. На 1940 рік остався в банку $171.81. В 1939 році сплачено довгу $1.400.

Звіт одобрено оплесками. Скарбник п. В. Косован потвердив звіт фінансового секретаря.

Пані з комітету здавали свій звіт: пані Зозіровська, пані Закопець, що на їх внесок відбувся базар. Рекордова секретарка пані Яковинин перечитала хто своїми датками помагав у великих парохіяльних підприємствах.

Далі здавали звіти господині: пані Юлія Зелюк, пані Пасічна і пані Т. Гаврилюк. Колекторки пані Галас і пані Рудницька дякували всім, що зложили жертви на сплату довгу.

Промовляє (контрольор) пп. Мальчевський і В. Гаврилюк дали признання пп. Крукові й Косованові за вірне ведення книжок і рахунків. На внесок п. Мальчевського збори прийняли оплесками звіти уряднків.

Після звітів п. Дмитро Юськевич представив справу ювілейного дару Українським Вістям. Збірка принесла $5.76.

Відтак забрав слово о. Ігумен Ю. Жидан, дуже щиро дякуючи парохіянам за працю, за участь на засіданнях, за влаштовування чаїв і пікників, а панам в особливий спосіб за базар, який причинився до сплати довгу. О. парох дякував парохіянам, що помагали комітетові церковному й самому о. пароху своїми жертвами, таксамо Братству св. Івана Милостивого за ласкаве удоступання салі на різні підприємства парохіяльні. Врешті о. парох попросив, щоб коли відтворяться номінації на урядників, ніхто не відказувався від вибору. Хоч не платять урядникам грішми, але хто розуміє реалію і практичне її, то він не оглядається на матеріяльну платню, а з'їдеї для Бога і Його Церкви буде працювати.

Вибір урядників на 1940 рік вийшов такий:

Председінком зістав вибраний п. Андрій Кушко; його заступником — п. Степан Лебітка. Рекордовий секретар — Микола Герилюк його заступник — Михайло Коваль. Секретар фінансовий — Д. Мальчевський, його заступник — Гр. Федун. Касієр — Григорій Щерба.

Контрольори: Василь Гаврилюк, Степан Пасічний, Сава Крук.

Радниками: пп. Павук, М. Мельник, П. Галас.

Жіночий виділ церковного заряду такий: Пані Пасічна, председінниця; пані Зенюк її заступниця. Пані Стельмах, рекордова секретарка; пані Галас і пані Рудницька — колекторки. Пані Мельник, господиня; пані Заброшька, її заступниця. Пані: радниці. Слівчук, Пресада, Петрашко, Ольга Гаврилюк, М. Закопець, Г. Павлюк — дорадниці.

Промовив ще до зібраних п. Юськевич заохочуючи до більшої жертвенности на таку річ як церква. Казав брати собі взірець жертвенност від інших католиків та чужих національностей.

Нажнець забрав слово о. Ігумен Жидан щиро дякуючи всім, що зійшлися на збори, а також новим урядникам побажав витривалости при праці в 1940-ім році. Сказав; Праця нелика а трудношів будете мати подостатком. Але горі імієм серцем. Працюватн маєте для Бога, а Бог у цій праці вам певно допоможе, лиш маєте добру волю й любов вяк-собою.

Збори закінчено о годині 6.25 вечері на внесок п. Юськевича й попертим п. А. Кушка.

Н. Гирилюк, секретар.

Річний Звіт

УКРАЇНСЬКОГО ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОГО ТОВАРИСТВА ІМ. ТАРАСА ШЕВЧЕНКА В ЧИПМЕН.

Дня 30. грудня, 1939 року відбувся річні збори в Народнім Домі. На протязі минулого року устроїло Українське Товариство в Чипмен у березні шевченківське свято, два інші концерти і День Матери, трое представлень, 4 відчити на народні теми, 4 фамілійні забави, 4 танці для молоді. 2 пікніки, 2 обіди і карнавал. В карнавалі брали участь ці панночки: Марія Єлиняк, Елена Шафранович, Ангела Андрійв. Виспів продажі пікетів представане. кільком. коня мало голосів. Ангела Андрійв мала голосів 3.720 а Марія Єлиняк і Елена Шафранович разом продали 4.233 голосів. Королівною зістала вибрана панна Ангела Андрійв. Заряд Народнього Дому складає середину подяку тим панночкам за їхні труди у продажі пікетів і всім тим, що помагали їм продавати. Не менша подяка й тим. що купували пікети і так причинялися до сплати Народнього Дому. Заряд дякує також усім секціям Братства Українців Католиків, що таксамо брали участь у продажі пікетів на наш карнавал.

Народній Дім збудований 1932 року. Як ми починали будову, було тоді ніскоро $200. а тепер Народній Дім представане вартість $7.000 і на цьому не зекають тепер ніякий довг. Будинок є 90 стіп довгий і 32 стопи широкий, має гарні сценічні куртини, гарно викінчений і середині. Хто був у середині нашого Народнього Дому, може сам осудити гарне його викінчення.

Марійська Дружина має в нашім Народнім Домі також гарну памятку: на протязі трьох років та дружина купила піно з також лямпи

Касовий стан Народнього Дому такий: Переведено з 1938 р. $16.94
Приходу у 1939 році був... $1.695.15
Розходу у тім часі був 1.694.12

Остало в касі на 1940 рік.. $ 2.03

Уступаючому видізові здалено абсолюторію.

Хоч були тяжкі роки, наше товариство мало гарний грошевий оборот. Може дехто вимагав би й більше праці, однак просимо зрозуміти, що Чипмен окопина фармерська і має свої приватні обовязків багато. Та все робота провадиться по своїй можливости.

Уступивший виділ бажає новому якнайкращого успіху в дальшій праці на хосен товариству й українського громадянства взагалі.

За уступаючий виділ:
Николай Андрійв, голова,
Петро Старко, секретар.

Дещо про Чипмен

Дня 23 грудня, 1939. Марійська Дружина устроїла концерт св. Николая, який вийшов дуже добре. В тім концерті брали участь: Старки, Хомлякі, Єлинякі, Івасюки, Прискуряки, Кобилянські, Мельник і Ахтемійчук. Отворено концерт піснею "О Канада" і колядою "У Вифлеємі". Були деклямації, музичні точки на скрипці й на піяні. Ці точки їх виконанці «музіки подорожі на бажання публики.

Відтаро В представлення Дітям на Різдво, в якім поприсілася дуже гарно дівгора. Коли вийшов св. Николай з дарунками коником (поні єм) і вінелі його аж на сцену, діти були дуже зворушені. А не бракувало й для старших вдоволення. З тої великої радости ніхто не міг всидіти на крісках, всі дивилися на сцену. Коли вийшов св. Николай з дарунками коником, кожний був пригладалися, кому той коник буде призначений. Коли прийшла черга й на коника, то св. Николай вручив його Мирославові Старкові. Як Мирослав дістав того коника, як вітали такого гостя, що "перший раз був на таким прийнятті. Як діти так і старші були з того дуже здоволені у з успішкою на устах розійшлися додому.

Представленням проводив учитель Петро Старко, принципал.

На закінчення відспівано "А хто-хто Николая любить?" і "Гаї сеїв да Кіш".

Місцевий.

Вісти в Саскатуну

У вівторок, 19-го грудня, Рідна Школа під проводом Сестер та за помічи п. Андрійва влаштувала концерт у честь св. о. Николая. Сала Просвіти була заповнена по береги. Точки концерту вийшли гарно й добре вишколені. Родзо св. о. Николая вілітрав п. П. Савчук. Дякує о. Николай бо щедрий і багатший, бо всі діти присутні дістали памятку й подарунки.

В середу, 20-го грудня, наш майстер будови церкви відїхав додому на свята до Портедж ля Прері. Желаємо веселих свят і щасливого вороту-і докінчити церкву.

Цього року загости до нас до Сас катуну Впр. о. Бала.

В середу 20-го грудня, Марійський Союз вступив у члени гри в таккі, до "Чорт Ли" — хлопці вижче 14 років. Очікуємо нетерпеливо, коли перший раз наші хлопці при парохії св. Юрія будуть грати в таккі.

У пятницю, 22-го грудня вечері в домі Просвіти відбулось "бінго". Гали зложили.

Як зачуваємо, Живоче Товариство св. квятиці Ольги лагодиться до великого "бінго" на день 25-го січня. Мають бути гарні нагороди.

В четвер, 28-го грудня відніздали Саскатун Всч. о. Кошаба і п. Жеребко. Того ж вечора Марійський Союз грав у таккі проти Мейфейр. Виспів був: 3—3.

В середу, 3-го січня в нашій парохії відбулося порохони сина пань Кишшовських.

У пятницю, 5-го січня, відбувся похорон доньки пань Олійників у парохії св. Юрія.

Тиндал, Ман.

Хвальна Редакціє, прошу помістити пару слів в нашій дорогій часописи "Українські Вісти" про наш церковний мітінг.

У неділю 22 грудня було в нас богослужіння, котре відправив о. Серветник. По відправі всі вдалися до Парохіяльного Дому, щоб відбути мітінг. Перші сестриці — пані Дуцик, п. Ніпчук, п. Мізюк і п. Чимчишин приготовили малу перекусику, щоб членні не були голодні підчас мітінгу. Це була їх добра гадка, бо було так, що вийде член з дому о 6 або 7 годині рано (я так), що приступають до сн. Сповіді) і чекає тут у голоді до 5-ої чи 6-ої години вечера. З тої причини бастав на мітінг.

О. Серветник забравши місце пред сценіка і провівши молитву, поклікав до слова присутнього учителя п. Козоріза з Вінніпегу. П. Козоріз заклікав до згоди й любови та співпрації, а тоді — казав він — дібемося до чогось кращого.

Відтак поклонако до звіту кожного троста зокрема. Приходи й розходи годилися з касовою книжкою. Звіт контрольори потвердили й підписали. Кілька сот долярів є в банку. Було кілька питань, на які о. парох дуже вдовно й річево відповідав.

Потверджено тростано на 1940 рік на внесок Мирайла Домина і Михайла Федюка, тих самих, що були до-тепер. Ось вони: Михайло Плазько, заступник голови; Михайло Козін, секретар фінансовий; Корнило Богнарчук, секретар рекордовий; Р. Місяк, касієр. Контрольори: М. Горошко і С. Косів.

По виборі отець подякував тростам за їх взірцеву працю і вніс многоліття тростам і всім присутнім.

Наш духовний отець сказав, що постарається про сн. Місію десь на червень у 1940 році.

К. Водварчук подякував отцеві парохові, председінкові, за таке гарне перепровадження мітінгу і підніс мно голіття отцеві. По відспіванню многоліття мітінг закрито.

Член парохії в Тиндал.

Скаро, Алта.

Дня 18-го грудня о. Когут ЧСВВ відправив богослужіння за покійного Дмитра Волянського в нашій церкві на Скаро. По богослужені всі вдалися до дому п-ва Петра й Марії Волянських, де відбувся гарний обід. По-біді Вєч. о. Когут заохотив присутніх, щоб не забули за наш часопис "Українські Вісти".

Збіркою занялися пп. Ілля Романюк з Кукиці і Іван Войтас зі Скаро. Присутні зложили датки: Данило Смузьський 50с. Петро Волянський 50с. С. Гурба. 50с, о. Когут ЧСВВ 50с. Василь Смузьський 50с, по 25с зложили: Пані Марія Волянська, пані Палагія Смузьська, Петро Пасемко, Д. Котпяк, Ілля Романюк. А. Данилюк, Волтер Бомбей, Микола Козак, Андрій Головин, Михайло Кролівський, Василь Ніпюк, Максим Онучко, Ф. Козяк, П. Козяк, С. Ніпчук, Н. Кульчицький, П. Котняк, Іван Войтас.

Пані А. Німчук дала 15с.

По 10с зложили: Пані П. Козяк, пані М. Пасемко, Іван Жак, Василь Костишин, І. Ніпчук, А. Ніпюк.

Дрібними зібрано 25с.

Разом зложили $8.00.

Всім щира подяка.

Присутній.

Полудневий Едмонтон, Алта.

Дня 16-го грудня вечері відбулася гарна несподівана забава в домі п-ва Николи і Йосифи Адамців в Полудневім Едмонтоні з нагоди річниці уродин п. Адамця. Зійшлася родина і їх щирі приятелі, щоб разом з ними звеличати це родинне свято.

П. Дмитро Грушовський виголосив жартівливу промову. Він вимінив всі чесні подвиги п. Адамцеві щасти і здоровля—та якнайкращих успіхів і многих літ. П. Адамець подякував родині і всім присутнім приятелям за миду несподіванку.

Забавою займалися п-во Дячки і Гриць Синюшка С. Сохмаи. Принціні забави п. А. Мостовий занявся збіркою на Українські Вісти. Зложили $2.50.

Жертводавцям щира подяка.

* * *

У неділю, дня 17 грудня в Полудневім Едмонтоні в 2 годині пополудні відбулося дитяче свято в память св. о. Николая, котрий приніс дітям дарунки.

Взяло участь 53 дітей. Діти добре бавилися й заколядували дві коляді: "О хто, хто Николая любить" і "Вселенная веселяся". Як діти скінчили співати, їм роздано дарунки. Діти з великою пошаною розійшлися додів.

Цим святом займалися п-во Дячки і п-во Адамці.

Присутній.

Посмертна згадка

Дня 28 грудня упокоїлася в Бозі бл. п. Харія Мазепа, 27-літня дівчина. Покійна родилася в околиці Мондеру й була найменшою дитиною Григорія й Анни Мазепи. Перед слідством перебувала зі своїми старенькими родичами й одним братом на фармі шість миль на північний схід від Мондеру. Коли захворіла, завізвано її до шпиталю в Мондеру. Тут вона спокійно і з повним піданням на Божу волю ожидала, щоб прийшов Спаситель і забрав її невинну душу до неба. Дуже часто казала: "Коби якнайскорше вмерти!" і дійсно 28-го грудня церковний дзвін дав людям знати, що бл. п. Марія Мазепа, доя ще молоденька, скінчила життя й пішла по нагороду до неба.

Слід згадати, що послідні слова покійної Марії, була молитва "Богородице Дівo!" Так умирають ті, що в Бога вірять. Його любить і на Нього уповають.

Похорон відправили Вир. о. Когут ЧСВВ 30-го грудня при участи досить поважного числа людей, хоч на дворі було трохи зимно.

По похороні був спільний обід у домі п. Мазепи. підчас якого на заклик Вир. о. Когута, п. Івана Смікура й п. Василь Шарун занялися збіркою на добру пресу що принесла $6.55, щобто $3.00 на "Українські Вісти" а $3.55 на "Свічало".

По 25с зложили: Вир. о. Микола Когут ЧСВВ, Брат Северіян Кирило Василь Дідун, Семен Хмілярі, Марія Заозіріна, Василь Шарун, Дмитро Хмілярі, Микола Лесюк, Іван Матвіїв, Василь Мазепа, Василь Матвіїв, Михайло Петрук, Дмитро Уляш, Іван Данюк.

По 15с зложили: Марко Антонюк, Іван Смікура, Йосиф Федечко, Степан Шарун.

По 10с зложили: Степан Шарун, Петро Топилко, Максим Лозовий, Франко Якубець, Анна Мазепа, Анна Дацюк, Євка Шарун, Софія Федорук, Марія Смікура, Параньска Дідух, Параньска Шарун, Юстина Мазурик, Степан Якубець, Лука Дацюк, Гнат Дацюк, Іван Шарун, Григорій Мазепа, Василь Орленський, Василь Хмілярі, Микола Мазурик, Мирона Дацюк, Олекса Дяжман.

По 5с зложили: Анна Мазепа, Софія Хмілярі, Параньска Антонюк, Василь Стебляк.

Смерть бл. п. Марії оплакують сл єрені родичі, два брати й одна сестра.

Вічна їй память.

Учасник похорону.

Хто Одурює?

Прочитав я статтю в православнім органі наших автокефальних Українців під заголовком: "Одурюють людей ім Бога", як критику нашої статті в "Українських Вістях" п. з. "Страшний прояв" з 3-го жовтня, 1939, і я з переляку остовпів. Бо ж сказано мені, що редактором цього українського православного органу є український православний священик патріот, а в тій критиці лиш пробивається характер заїлого, немилосердного мєстника без сліду христіянських засад, а його "патріотизм" не сягає ширше як вимоги створити групку йому подібних местних послідовників з яких він як провідник міг би жити.

З великим болем серця прочитав я ту критику, що читають її невинні наші відлучені братія православні і не знають більше історії й історичних аналіз як ті, що ось такі "патріоти" в своїх писаннях їм подають. Подумав я, як далеко є такі "патріоти" від патріотизму нашого генія Т. Шевченка, що навчає:

"Обміміте, брати мої,
Найменшого брата,
Нехай мати усміхнеться,
Заплакана мати."

А тут священик - редактор - патріот критикує редактора "Українських Вістей" за статтю, де він з жалем пригадує нашому українському народові тут в Канаді на тую заплакану матір.

Бо ось дивіться, що критичного бачить у тій статті оцей критик "патріот". Ось так він говорить про статтю в "Українських Вістях":

"Стаття починається розгляданом положення того українського життя, що зпід Польщі перейшло під большевиків — Галичини, Волині й Полісся, і предвидячує ту величезну руїну, яку большевики готовлять українському життю... Отже тут мова цілком людська, цілком українська й цілком християнська.

Але перечисляючи подрібно, що большевизм буде нищити, "Українські Вісти" кажуть:

"Азійська дич вимордовує провідну верству народу і нищить останню твердиню народу — українську греко-католицьку Церкву, **яка на протязі століть була носієм і світочем християнської релігії і української культури.**"

До цього, що сказано "Українськими Вістями" в послідньому реченні повищого цитату, вчепився критикуваги оцей критик. І на це написав він чотири колюмни й кавалок своєї критики, а вкінці ще каже, що "Дальше буде".

Критик не згадує, чи для нього жаль чи потіха, що азійська дич вимордовує провідну верству народу, певно тому, що між тою провідною верствою є і світські люди, які разом з священством спільно для народу працювали, бо як би то було лиш греко-католицьке священство, то може явно радувався. Але з цілої його критики проявляється не лика втіха, що твердиню українського народу, греко-католицьку Церкву азійська дич нищить. До його голови ані серця не могли примістити почування нашого великого генія "Обміміте, брати мої, найменшого брата!"... так як відчували наші провідні верстви греко-католицької Церкви, коли протестували проти переслідування Поляками православних та проти нищення їх церков лиш кілька літ тому, чим стягнули переслідування і для себе. Ні, наш критик не виявляє такого почування, він радіє.

Нашого критика заболіло слово "твердиня". Як же давати такий кредит греко-католицькій Церкві, та ще й казати, що вона, ця Церква була носієм і світочем християнської релігії й української культури? Він каже, що це є балямученим, одурюванням Бога і людей. Так каже, але не доказує, не доводить, не дає на це аргументів, що вона була носієм чогось іншого, як християнської релігії й української культури, бо він цього доказати не годен, що чимсь іншим греко-католицька Церква занималася. Він відходить від цього доказу й береться виводити, що то Польща створила греко-католицьку Церкву. Припустім, що це правда; то чи дав нам критик доказ що греко-католицька Церква була носієм і світочем польської культури? Або чи бодай була піддержкою польської культури а українську закопала?

Критик каже, що Поляки на ці ділъ заводити унію, як нереходовий міспок до них тому 340 років. Припустім знов, що й це правда. Чи Українці також з тою ціллю переходили на унію? На це певно й наш критик від найгірше ворожим католикам історикіз не годен виявити, що ціль унії була — переходовий міспок для тих Українців, що унію приймяли, бо ж вони існують і нині й до Поляків не перенеслися тим містком (унією) хоч проминуло 340 літ. Лиш перенеслися до Поляків деякі наші пани що перед унією, тому, що православлє підупало аж стид.

А які ж причини унії були? Щоб про це точно знати і здалі які причини це сталося, а це давно, бо вже 340 років тому, то не вистарчить прочитати уривки історії з вірожого джерела. Треба перечитати не одні записки з того часу, а це давно, бо вже 340 років тому, то не вистарчить прочитати уривки історії з вор

НОВИНКИ

УКРАЇНСЬКА МОВА В ШКОЛАХ НА БУКОВИНІ

В останніх часах появилися в пресі вістки про те, що румунська влада дозволила на навчання української мови по дару години на тиждень на державних школах на Буковині, де живуть Українці. Про цю справу доносить докладніші відомости черновецький тижневик "Час" у двох числах з листопада 1939 року. Подаємо за тою газетою для інформації наших читачів:

"Час" з 16-го листопада пише у статті "Українська мова в наших середніх і вищих школах на Буковині" так:

"Курентул" з 14-го листопада приносить на 1-ій сторінці наступну вістку:

"По народніх школах місцевостей з численним українським населенням заведеться по 4 години науки української мови й по 2 години релігії в матірній мові на тиждень.

"По школах, де буде щонай менше 20 відсотків українських дітей, уведено як предмет навчання дві години української мови і дві години релігії в матірній мові на тиждень.

"Пана Н. Майданського, учителя І. гр., іменовано окружним інспектором в Сучавській Області для навчання в українській мові по народніх школах.

* * *

"У хлопячій нормальній школі в Чернівцях, як також у ліцею 'Великий Воєвод Мігай' у Чернівцях, заведено як необовязковий предмет навчання української мови.

"На фільософському факультеті при Університеті в Чернівцях будуть заведені при катедрі славістики виклади й практичні вправи української мови й літератури."

Тай сам "Час" з 30-го листопада повідомляє в новинці "Почалася наука української мови в чернівській гімназії В. В. Мігай:

Проф. о. Іван Городиський одержав такий розпорядок чернівського шкільного інспекторату:

"Румунія. Міністерство Національного Виховання. Шкільний Інспекторат Сучавської Області.

"Чернівці 2 листопада, 1939.

"П-ві о. Городиський Іван, професор при хлопячій гімназії "В. В. Мігай" у Чернівцях.

"На підставі розпорядку Міністерства ч. 204,483 В/939 з 10-го листопада 1939, маємо честь повідомити Вас, що Інспекторат зобовязує Вам перебрати виклади української мови для українських учеників в гімназії "Мареле Воєвод Мігай", по дві години на тиждень і просимо Вас зробити предложення щодо програми і шкільних підручників.

"За Ген. Інспектора: М. Еліан.

"Шеф бюра: І. Григорович."

* * *

"Довідуємося", пише далі "Час", що навчання української мови в чернівській хлопячій гімназії "Мареле Воєвод Мігай" уже почалося. Перша лекція відбулася в четвер, дня 23-го листопада. Вчитимуть покищо по 2 години тижнево. Точніша програма навчання установиться пізніше."

ЖИДИ НАРІКАЮТЬ НА ТЕРОР І ТОРТУРИ

Через Париж доходять до Лондону оповідання Жидів про положення їх під нацистичною владою. Це тут головно про долю Жидів у давній Польщі. Жиди розповідають, що є випадки, де німецька влада казала "Жида Цісмана жив цем закопати", де Жидів публично карають тілесно і "масово розстрілюють". До Люблина, з якого створено жидівське гетто, зігнано 65,000 Жидів. Тисячі Жидів ждуть у Перемишлі й інших пограничних совєтсько-німецьких місцевостях на те, щоб дістати дозвіл на переселення до Совєтів.

ВЕЛИКІ МОРОЗИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ

Лютi морози, що навістили велику частину краю, спричинили багато замерзнень на смерть. У Синсинаті перервано через мороз комунікацію на ріці Огайо, що замерзла вперше від 1918 року. В Індіянаполісі від морозу тріснула головна газова рура й вісім осіб утратили притомність від газу.

З КАТАПУЛЬТОЮ НА ЛЬВИ

Гаролд Дейвис, письменник і подорожній, що вернувся недавно з подорожі по Азії й Африці, хвалиться, що він є одиноким чоловіком, що виправся на львів з катапультою в руках. Оповідає він, як то його виправа хотіла фотографувати громаду львів. Для примани вживали свіжо забитої антилопи. Щоб їх відігнати від мяса після того, як їх уже відфотографували, він став їх "обстрілювати" камінцями зі звичайної катапульти.

(Calgary Herald).

Московський ведмідь у фінляндській пасці.

Не бачачи звідки приходить ця напасть, льви спершу підозрівали один одного й страшно між собою грізлися. Доперва потім догадалися, що удари походять від якоїсь невідомої причини, й стали втікати.

Німецький уряд зніс заборону на перевіз італійської зброї для Фінляндії через німецьку територію. Це сталося після того, як Італія загрозила, що здержить довіз товарів до Німеччини через італійську територію.

Папа Пій XII післав єпископові Каґенові, апостольському вікарієві в Фінляндії, поважну грошеву суму на поміч фінським католикам. Католиків у Фінляндії є 3,000 душ на 3,700,000 населення, яке є лютеранського віроісповідання.

Сміх і сльоза

(Казка.)

Ішов раз Сміх і реготавсь і дурів і шалів.

Сміло, навіть зухвало розпихав, розтручував людей.

Це йому уходило, бо кожний його навидів і любив. То ж він позволяв собі нераз на здиливий глум і соромніцькі жарти, від яких би червоніти.

Раз зустрінув він Сльозу. Велика вона була, а болюча, болюча!.. Всі перед нею розступались і втікали.

Але Сміх заступив її дорогу так каже:

Чого ти плентаєшся по Божому світі, ти відьмо якась!

Знаю, що давніше, як ще розкіш з людьми водилась, хотів я з тобою одружитись. Бож, як я коли пяний був, ти все мені ставала перед очима. Ніщо — тебе не полюблю, не навиджу, бо тебе всюди повно! Геть від мене!

— Ох, ти Смішенко! — сказала Сльоза. З тебе булаб добра людина, якби ти тільки міру знав і мав більше розваги. Яб рада тобі місця уступити, та не можу!

Знай в пору зашуткувати, але не рани нікого своїм глумом. Не краси нічийого лиця встидом! Будь погодою, не — сваволею, силою, не — розстроєм. Будь лагідним дощем, промінчиком, блеском не— гострою стрілкою або їдкою колючкою... Я аж тоді розпанчусь в морю сліз, яке ширше й шир ше розливається... Ох, коби ти вмів його висушити!

На такі речі — Сміх похопився і замовк...

ПРАВДИВИЙ КРИТИК

В одним містечку в Канаді жили Англійці, Українці й інші народи. Містечко находилося під горбом, в долині розложилося мале озеро, а на середині містечка лежав яр. Як впаде дощ, або весною коли топиться сніг, яром спадала вода до озера. Під горбом не далеко яру, стояла убога хата коло дороги вдови Василихи. Вона мала два сини. Одному було тринадцять, а другому пінсадцять літ. Оба хлопці були мізерні й хоровиті. Горб, на якім стояла вдовина хата, був піскоратий, а через те, коли падав дощ, валився мур, який тримав берег коло воріт, засипав піском дорогу, а камінця з муру несла вода далеко в яр.

Щоб направити мур, вдовині сини брали ноші, які самі собі змайстрували, йшли в яр, находили там каміння, ложили на ноші й приносили коло воріт, де валився берег і будували мур, який стояв так довго, доки не впаде другий дощ.

В сусідстві коло вдови жили Українці, вони бачили тяжку працю вдовиних синів, однак нічого їм не помагали в праці, ані не давали поради, як будувати мур, щоб не падав. А щоб їм докорити, підсміхаючись говорили: "Ану, бабині сини, побачимо, як вам той мур довго стояти буде!"

Попри бабині ворота йшов по воду в яр до криниці, яка там була під берегом, Джек Барбер, старший віком, високий, худощавий Англієць. Він чемно поздоровив удовиних синів, положив коновку недалеко них і сказав:

"Бачу, що мур не хоче вас слухати, валиться часто, бо але його будуєте. Я покажу вам як його будувати, щоб не валився".

І при тих словах закотив рукави і став мурувати мур. Довге каміння ложив поздовж до берега і втискав тісно рисакалем пісок між скали, кругле каміння відкинав набік, бо воно не має міці в муві. Потім ломав терня, яке росло недалеко звідси на убочі й заштрикував між каміння в мурі. "Це для того," говорив Барбер, "що терня пустить коріння далеко в берег, отже буде тримоміцніше. Ще при березі; а також коріння стисне скали до купи."

Так повинен поступати кожний чесний критик. Критика так потрібна як їда для чоловіка, але вона повинна бути рівна, очевидна, конкретна. Критикувати якусь роботу, а не показати яка вона має бути, ставить критика нижче всякої чести.

Замало є гукати: **"Організація не така, як повинна бути"**, але треба належати до організації і зробити її лішою.

Так само замало критикувати, що **"часопис і книжка зле написана"**, а треба сісти коло стола, поставити перед себе чорнило й папір, взяти за перо й написати ліпшу книжку і ліпший часопис. Кричати і дурень потрапить.

Ми Українці багато маємо критиків, але вони нічого не варт, бо не показують яка має бути робота. Вони кричать, але нічого не роблять. Критик, який не робить роботи, тільки реве, подібний до яловой корови, яке ричє, але молока не дає.

Пр.

Щасливого Нового Року

БАЖАЄМО ВСІМ НАШИМ ПОКУПЦЯМ І ВСЬОМУ УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДОВІ

STARLITE BOTTLERS

SASKATOON, SASK.

Власителі: Любченко — Чайковський — Листвин.

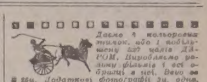

Далее 4 кольорових таблиць, або 4 подібних цінних 25-ти центових. Висилаємо ревно-пошлину 5ст. разом з 25-ти центів, а нет. Вело ее бів. Додаткові фотографії за одне. Кольорові-як, цена. (25 ц. в бизнесі).

BUSCIAK PHOTO STUDIO, Professional 591 Selkirk Ave. Winnipeg.

Стережіть Здоровля

Ваш лікар то сторож вашого здоровля. Ходіть до нього періодично, щоб він міг доглядувати стан вашого здоровля. Коли він запише для вас ліки, ми будемо рад скоро і вигідно обслужити вас.

Почтові замовлення виповняємо скоро і точно

MAZANA

ідеальна мазь для екземи, сверблячок, прищів і інших скірних недуг.

Мала пачка 50с, велика $1.00.

WESTERN STOMACH POWDER

порошок для жолудка проти диспепсії, кислого жолудка, проти недуг органів травлення, при яких виторюються гази, жаль, біль голови.

Пачка 75с. — 1 фунт 1.50

CREOCO COUGH ELIXIR

проти кашлю, нересту, бронхіту і горлових притязнь. Скоро заспокоює хорки й уразливе подразнення.

Мала фляшка 75с., велика $1.25

TONO-VIM

має в собі вітамини В1 і В2

побуджуючий і звітамізований тонік для виснажених нервів. Для зверхнених або виснажених працею, для тих, що втратили апетит і втратили контролю своїх нервів. І весняній. Цей тонік має особливу вартість для тих, що вертаються до здоровля. Вітаміни В1 і В2 додано на те, щоб допомогли в організмі брак тих елементів, що є ссенціальними у зрівноваженні крівкости тіла, мозку і нервів.

Фляшка $1.00 і 15с пересилка.

The Western Pharmacy
Sereda's Drug Store
10310-101 Street, Edmonton, Alta.
або
Sereda's Drug Store
RADWAY, ALTA.

Історія України

Написав Д-р Іван Крипякевич.

(Продовження).

17. ТАТАРИ И ТУРКИ

Турки.

Найстрашнішими ворогами України були Татари й Турки.

Турки то був південний народ, що прийшов з Азії. Вони здобули грецьке царство і в Константинополі заснували свою столицю. Турки вірили в одного Бога, котрий у них звався Аллах, і пророка Магомета, що установив їх віру. Себе називали мусулманами, себто підданими Бога, християн прозивали джаврами або невірними. Славну церкву св. Софії в Царгороді Турки перемінили на свою святиню, мечет, і на місце хреста поставили свій знак — півмісяць. Турецький Володар звався султан, його міністри везири, урядовці — баші або бей. Турки вели боротьбу з різними народами, завоювали Болгарію, Волощину, Молдаву і більшу частину Угорщини. Потім заняли також побережжи Чорного Моря й поставили тут свої замки: Акерман або Білгород при гирлі Дніпра та Очаків при Дніпровім лимані.

Татари на Кримі.

Татари по завоюванню Києва проживали над Волгою. Потім частина їх переселилася на Крим і тут заклали свою державу. Столицею їх був Бахчесарай, там мешкав кримський хан. З Криму Татари безнастанно нападали на Україну. Щороку весною хан висилав у різні сторони шпигунів, щоб дізнатися які є війська в Україні та де можна знайти найбільшу здобич. Як степи вкрилися травою Татари виходили в похід. На Дніпрі вони переправлялися плавцем через ріку. Кожен Татарин роздягався, до хвоста свого коня привязував вязку тростини і клав на ній сідло, зброю й одіж, щоб не замокла від води; сам плив, веслуючи одною рукою, другою держався кінської гриви. Дороги, що ними йшли Татари, називано татарськими шляхами: найбільший був Чорний Шлях між Дністром і Богом.

Татарські напади.

Татарські загони, цебто відділи, йшли балками й ярами, щоб їх ніхто не догляднув. У ночі не розпалювали вогнів, на всі сторони розсилали розвідників. Як були вже далеко в краю, ділилися на три частини: головний відділ, що звався кіш, у бойовій готовости чекав на ворога, два менші йшли на боки за здобичию. Битву Татари вели на той спосіб, що розбігалися на всі сторони й намагалися окружити ворога з боків і з заду, вистріляти військо й учати людей у неволю.

Татарські напади були для України страшним нещастям. Як Татари прийшли під яке село, окружали його з чотирьох сторін і підпаловали країні хати, щоб викликати переполох між мешканцями. Потім кидалися на вулиці й починали грабувати. Забирали коні, корови, вівці та інші звірята і гнали їх за село; з хат виносили всяку поживу, міхи муки, убрання, постіль, все що попало під руки. Хто боронився, того вбивали; хто був безпомічний, того брали в ясир (у неволю).

Бранці.

Нещасливих бранців Татари брали на аркани, довгі шнури й тягнули за собою. Невольники йшли пішки цілу дорогу. Гаряче степове сонце палило їм голови, спрага стягала уста, голод і труд ломив ціле тіло. Ішли босі, ледви одіті, спотикаючись і роздираючи собі ноги об колюче терня. Плач і рідання неслися далеко. Татари вели своїх бранців до Криму. Там у різних містах, найбільше в Кафі, були великі торговиці ("майдан сльоз"), де продавано невільників. Приходили там купці з далеких сторін, найбільше Турки й Араби, і купували бранців собі на невільників.

Турецька неволя.

Турки не вважали християнських невільників за людей, а поводилися з ними гірше як зі звірями. Нещасні бранці безнастанно працювали при хаті, у варстатах, на полі. Турецькі наглядачі стояли над ними й пильнували, щоб робота йшла скоро і що хвилини били нагаями. Невільникам давали їсти що найгірше, а в вечері загаяли їх до темних, брудних будинків і замикали на ключ. Змучені, голодні люди кидалися на пригорщу гнилої соломи й засипляли важким сном. Бранці Турки буди ли їх криком і нагаями та й знов гнали до важкої праці.

На галерах.

Найгірше було для тих бранців, що дістались до робіт на кораблях. На Чорному Морі Турки мали багато кораблів, що звалися галери або каторги. На гребцях до тих кораблів Турки брали християнських бранців. Невільники сиділи на лавах, по пятеро або шестеро при одній важкій опачині (веслі) і гребли цілий день. Щоб вони не збунтувалися, або не схотіли втікати, Турки закладали їх на руки й ноги важкі кайдани, що замикалися на колодку. Ключ від колодки мав турецький ключник; він пильнував невільників і нагайкою поров їх по спині. Дуже терпіли бідні невольники: залізо перегризало їм руки й ноги, від нагаїв кров заливали спину. Нераз гірко плакали невольники проклинаючи невірних бісурман і свою нещасну долю.

Яничари.

Християнські діти Турки брали до своїх шкіл і виховували їх змалку в мусулманській вірі. Мала дитина скоро забувала своїх батьків, забувала рідне село, вчилася турецької мови й турецьких звичаїв. З таких дітей виросли потім завзяті Турки, що ненавиділи християн та йшли їх воювати. Таке військо з християнської молоді Турки називали яничарами, себто "новим військом". Мусулмани старалися перетягати до своєї віри й старших людей. Часом трапився такий чоловік, що прийняв віру в Магомета, аби не терпіти нужду, або щоб зазнати розкоші й панування між Турками. Такі зрадники діставали від Турків високі уряди й жорстоко переслідували християн. У нас таких зрадників називали ренегатами або відступниками. Ще й нині ренегатом називаємо того, хто зрадив свій народ і став на службу Москві чи Польщі. Але таких відступників було тоді небагато. Невільники звичайно держалися своєї віри й воліли терпіти тяжкі муки, як зрадити свій народ.

18. ЗАПОРОЗЬКА СІЧ

Замки.

Татарські походи страшно руйнували Україну. Для оборони перед ворогом в Україні поставили багато нових городів або замків. Замок стоявши звичайно на високій, стрімкій горі над рікою. Довкола робили глибокі рови в два або в три ряди й пускали туди воду з ріки, так, що ворог не міг доступити до замку. Через рови вели вводні мости. На ровах клали деревляні вязання або зруби, напобнені землею, й поверха мастили їх грубо глиною, щоб не занялися від вогню. На тих зрубах були помости з галерією й отворами до стріляння. В більших замках усті ті укріплення були з каміня та цегли. До валів і мурів були прибудовані комори і схованки, де підчас небезпек люди ховали своє добро. В сильно укріпленому будинку мешкала залога замку. До стріляння почали вживати тоді вперше гармат і мушкетів.

Знищення України.

Але замки не могли забезпечити всього населення України перед Татарами. Тільки люди, що сиділи ближче до замків, могли сховонятися там перед ворогом. Подальші села були безборонні й часто ставали жертвою людських нападів. У Польщі було небагато військa й воно ніколи в час не приходило на поміч. Через те великі простори України стали пусті; де гірше було людні місця й села, тепер не було ні хатинки, ні живого чоловіка, тільки табуни коней і череди буйволів гуляли по степу.

Запорожжя.

А найбільш небезпечно від Татар було в південній Україні, на середньому й нижньому Дніпрі. Ріка переливає тут свої пороги й розливається свобідно на багато русел і рукавів. Серед води лежать острови і плавні. Острови вищі нераз скелисті, покриті лісом; плавні це місця, які вода виливає весною підчас повені, на них росте трава, очерет, лоза, верби. По обох боках ріки здовж тяглися безмежні степи. Цей край нижче Дніпрових порогів називали Запорожжям або Низом.

Запорожське дозвілля.

На Запорожжю була дуже буйна рослинність і багато всяких звірів. На теплих місцях росли дикі вишні й декуди до брий виноград. У старих дуплавих деревах були рої бджіл. У гаях і степах паслися олені, зубри, дикі коні. В ріках і озерах було безліч риби на болотах велика сила дикої пташні. Та хоч цей край був такий багатий на всяке природне добро, мало хто відважувався йти туди, бо життя було дуже небезпечне від Татар. Навіть там, де були замки й город, чоловік не був певний одного дня. Селянин, що йшов у поле на роботу, брав на плечі рушницю до боку шабло або топір, бо всюди волочилися малі татарські загони й нападали на спокійних людей. На полях селяни ставили малі оборонні домики зі стрільницями, — як несподівано застукали їх Татари, вони боронилися тут і стріляли в напасників. Ще більш небезпечно було на Низу, бо там Татари проживали у великим числі й чатували, коро б напасти і взяти в полон.

Козаки.

Але хоч життя у степах було неспокійне, завсіди знаходилися сміливі люди, по городах і селах, що збиралися разом, вибирали собі старшого і кінно, зі зброєю в руках їхали на Запорожжя. Там вони стріляли звіря, ловили дикі коні, рибалкували по ріках і потім з мясом, рибою, шкірами та іншою добиччю верталися додому. Вони безнастанно вели боротьбу з Татарами й не тільки відбивали ворожі напади, але й самі ходили на татарські кочовища, билися з ними й нищили їх усяким способом. Тих сміливих людей, що йшли промишляти в степ і воювали з Татарами, називали козаками. Козак це слово татарське, значить: юнак, молодець. Від того, що козаки мешкали на Запорожжю або Низу, називано їх Запорожцями або низовими козаками.

Дмитро Вишневецький. — Запорожська Січ.

Спочатку козаками були самі мінцани й селяни. Але потім до них почали прилучуватися й пани, що шукали небезпек й хотіли навчитися хоробрости й витривалости. Серед тих козаків був на Запорожжю також князь Дмитро Вишневецький. Він був чоловік багатий, мав на Волині кілька сел, але кинув своє майно й пішов козакувати. Козаки не мали тоді стилого осель й переходили то місця на місце, і раз тут, раз деінде нападали на Татар. Вишневецький був досвідний войовник і він бачив, що Татар можна ще лішше побити, як би в козаків був свій замок. Він зібрав найсмілівіших козаків, дав їм добру зброю і поіхав з ними на острів Малу Хортицю. На тім місці козаки викопали ровн, насипали високі вали й приготовили помости під гармату, так як це було в кожнім замку. Вхід був тільки один, зза ду від острова, широкий для переїзду. Замикано його кріпкими оборонними воротами з дерева, через рів ішов звідний міст. Поміж вали поставлено козацькі хати або курені, — вони були з дерева, зверху накриті очеретом або й шкірами. По середині лишився вільний майдан. Ця твердиня була подібна до інших замків в Україні. Але козаки дали їй нову назву — січ, від слова сікти, рубати, бо на укріпленя сікли дерево; самі ж звали себе Січовими козаками або Січовими козаками. Це було року 1550. Від того часу Запорожська Січ була головною козацькою осе лею.

Війна з Татарами.

Князь Дмитро Вишневецький зібрав на Січі що лішних козаків і вів війну з Татарами. Кримський хан дуже налякався козацької твердині і при помочі Турків кілька раз намагався їх добути. Але козаки боронилися завзято й аж тоді, як не стало їм поживи й пороху, залишили оборону й переправилися на інший острів. Татари й Турки ввійшли до порожної Січі і зруйнували укріплення. Князь Дмитро воював ще кілька літ з бісурменами і покінчив життя героїйською смертю. Турки взяли його до неволі, мучили дуже й на високій вежі повісили ребром на гак. Так загинув перший запорожський гетьман, основатель Січі. Народ називав його Байдою і склало про нього пісню, що співають по цинішній день.

(Далі буде).

ЮВИЛЕЙНИЙ ФОНД УКРАЇНСЬКИХ ВІСТЕЙ

Посмертна згадка бл. п. П. Лемішки, Мондер, Алта. $1.00

Вп. парохіяни зі Сван Плейн, Саск., пересилають $1.75 зі збірки, яку переведено в церкві о. Н. Сірим як скромну жертву-коляду, дар для своєї української християнської католицької часописі Українських Вістей.

Лесик, Мирнам ,Алта. .. $1.00
Зараска Марія,
Нортери Вели, Алта. 80c
Чарандюк Т.,
Айтуна, Саск. 50c
Хмара Іван,
Торгнад, Алта. 50c

ЧИ ВИ ВЖЕ ВИСЛАЛИ СВІЙ ДАР НА "УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ" З НАГОДИ ІХНЬОГО ДЕСЯТИЛІТНЬОГО ЮВИЛЕЮ? ЧИТАЧІ! ТОВАРИСТВА! ПАРОХІЇ! БРАТСТВА! ЗЛОЖІТЬ СВОЮ ЖЕРТВУ НА "УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ" В ДЕСЯТИРІЧЧЯ ІХ ПРАЦІ НА УКРАЇНСЬКІЙ КАНАДИЙСЬКІЙ НИВІ! НЕ ЛИШ СЛОВАМИ, АЛЕ ДІЛОМ ВШАНУЙТЕ ЦЮ РІЧНИЦЮ!

ЗБИРАЙТЕ НА ЮВИЛЕЙНИЙ ДАР НА ЗАБАВАХ, ГОСТИНАХ І ВЕСІЛЛЯХ!

З НАР. ДОМУ В ЕДМОНТОНІ

Подається до загального відома слідуючу програму Народнього Дому:

Проби співу відбудуться як звичайно, в середу і пятницю вечером.

В суботу о годині 8 вечером Народній Дім устроює першу в цім році

ФАМІЛІЙНУ ЗАБАВУ

на яку запрошується всіх численно прибути.

В неділю, 21 січня, о годині 8.30 вечером, Аматорський Гур ток відіграє гарне представлення.

Просимо всіх взяти численну участь.

ЗАРЯД.

Збори Добродійного Товариства св. Покрови в Вінніпегу

Отсим подається до відома Вповажаним членам і членкиням, що загальні річні збори Добродійного Товариства св. Покрови відбудуться дня 28 січня, 1940 року в парохіяльній салі при 965 Бойд Евені у Вінніпегу, о 2.30 пополудні.

Просимо членство прибути на час на збори, бо будуть там важні справи до полагодження.

Програма зборів: Отворення; Вибір президії; Уэвала ста тута; Звіт уридників; Вибір урядників на 1940 рік; Внески і дискусії; Замкнення зборів.

Д. Дорощ, председішик
Мих. Луцький, писар.

Манітобські озера висихають

Помічено, що від кількох років почав обмижуватися рівень вод на великих озерах Манітоба і Вінніпегозис, на північ від Вінніпегу. Від того мають втрати фармері, ловці, рибаки і муніципальні уряди а з ними й ціла провінція, бо падуть їх прибутки.

Вінніпегська торгопельна рада, стоваришення ловців і рибаків та інші заінтересовані інституції хочуть не допустити до дальшого висихання озер і виготовлено плян каналу від озера Сідар до озера Вінніпегозис, який відповідними греблями мав би запобігти дальшому обмижуванню води. Кошти каналу розраховано на $500,000 до $2,000,000.

Д-р Никіфорук буде практикувати в Едмонтоні

Довідуємось, що Д-р. Н. Е. Никифорук, лікар, оператор, акушер, який практикував через кілька років у Ст. Павл, в короткім часі відчинить свою канцелярію в Едмонтоні у Теглер Блоку.

Бажаємо йому якнайкращих успіхів.

ВІННІПЕГ БУДЕ МАТИ $758,448.00 НЕДОБОРУ

Г. Томпсон, скарбник міста Вінніпегу, заповідає, що в 1940 році місто матиме $758,448 буджетового недобору. Приходи міста предвиджено на $10,223,129, витрати $10,-981,577. В минулім році був джет був зрівноважений на суму $10,695,158.

Антисемітська пропаганда

Вінніпегська Фрі Прес подає що націстичні агенти і їх симпатики в Манітобі ширять вісткы, будьто би Жиди не вступали до канадійської армії в достаточнім числі.

Представник військової округи ч. 10 заявив, що доклад цій підрахунок виказав, що до армії вступило пропорціонально таке саме число що й інших. Жидівські добровольці записуються головно до тих річних частин, таких як артилерія й інжинірські формації.

Щедрий Вечір на Радію в Принс Альберт

Рідна школа української греко-католицької парохії і філія УНО в Принс Альберт, перед дасть програму щедрівок і колядок через стацію **СКВІ в Принс Альберт, Саск., на Щедрий Вечір, в четвер, 18-го січня, 1940,** від год. 10 до 10.30 вечером, під проводом п. Миколи Шабагри.

Проситься всіх слухачів зібрати поміж собою жертви на покриття коштів передачі та **щедрівку на Рідну Школу** та слати на слідуючу адресу:

Ukrainian Native School
251-13th Street West,
Prince Albert, Sask.

Засуджені ходити до церкви

Поліційний суддя в Отумві, в стейті Айова, засудив трьох людей, що стануди перед ним обвинуваченні за пянство, на 30 днів вязниці кожного, а потім подарував ім кару під умову, що кожний з них буде ходити до церкви принаймні раз на тиждень 30 тижнів.

СТАЛІН УЖЕ МАЄ ДОСИТЬ ВІЙНИ

В Лондоні говорять, що Сталін хотів би покінчити з війною в Фінляндії. Він бачить, що війна стає затяжною і коштовною для Росії, але він мусить мати хоч одну побіду, щоб відбудувати свій особистий престіж і, як можливо, втрачений престіж Росії. Тому війна буде продовжатися, однак зі збільшеними виглядами на замирення.

В Берліні, Москві і невтральних столицях кружляють чутки, що Гітлер затрівожений продовжуванням війни в Фінляндії і виглядає нагоди, щоб виступити з посередництвом для помирення Росії з Фінляндією.

СТАРО-МОСКОВСЬКЕ ПІДКУПСТВО

З нагоди 60-их роковин народження Сталіна назначено в Москві грошеві "нагороди" за пильну працю для большевизму.

Нагороди в деяких випадках будуть річні, в інших також місячні.

Тепер "вождь" мусить підкуповати людей, за старим московським звичаєм, щоб ви кликати бодай штучний "запал" для большевизму.

ВИТРИВАЛА ПРОТИ РЖІ ПШЕНИЦЯ В САСКАЧЕВАНІ

(Докінчення зі стор. 3.)

Маркизу як вагою бушля так і комерційним грейдом.

За тих сезонів, коли зявляється стеблова ржа, всі ці чотири нові пшениці давали більші врожаї як Маркиз і до того ліпшої якости.

ЧОМУ ЧЕРВОНЕ МОРЕ ЧЕРВОНЕ?

Всі ми вже чули про Червоне Море між Африкою та Азією. Червоне Море відмежовує Єгипет від Арабії. У Червоному Морі згинуло військо Фараонове, що пігналося назодгін за Жидами, що виманрували з Єгипту під проводом Мойсея.

Та чи Червоне Море справді червоне? Так. Червоне Море справді червоне, бо на поверхні його пливає тьма-тьмена мацінічних ростинок, званих альгами, що мають червоне забарвлення. На отвертім морі так багато альгів при купі не могло би бути, бо були сильно морщать його поверхню хвилями. Та Червоне Море — то вдійсності довга морська віднога між Африкою й Азією й воно розмірно тихе. От тому його поверхню може вкривати тьма-тьменна дрібненьких ростинок з червоним забарвленням і надати того забарвлення цілому морю.

Президент Розвелт зажадав, щоб конгрес ухвалив 2 більони 238 мілїонів на дальші зброєння американьскої армії і фльоти.

Чому московські бомби не вибухають? Сталін зачудувався, що на 4 большевицькі бомби, які кидають на фінські міста, лиш одна вибухає, й наказав арештувати керманичів фабрик амуніції.

МАСЛО ЯК ЛІК НА СЛІПОТУ

Коли людина довго їсть тільки саму пісну поживу, то може дістати сліпоту. Це така слабість очей, що людині мріється в очех. В такої людини появляються сльози, коли вийде з затемнюти до ясноосвітленої кімнати, або навпаки. Щоб позбутися такого недомагання, потрібно їсти більше товщу, такого як масло або тран. Навіть саме молоко поможе вам, бо має в собі подостатком вітаміну А.

ЗЕЛЕНИЙ МІД

Всі ми вже бачили брунатної барви мід. Бачили й білий мід. А коли би поїхали до Африки, то побачили б і зелений мід та червону воцину. Та треба знати, що то є чорної барви мід. Такий мід трапляється у Бразилії та Росії. Очевидно, що барва меду залежить від того, з яких квітів бджоли збирають падь.

СТОР НА ПРОДАЖ

АБО В РЕНТ в добрій околиці північно-західної части Манітоби. Торговля в повному руці. Вза браку здоровля власник хоче продати або вирентувати. Всі потрібні інформації подасть листовно.

Зголошуючий зволить подати суму свого капіталу і т. д. на адресу:

GENERAL MERCHANT
10012-109 St., Edmonton, Alta.

ЧИ ВИ ТЕРПИТЕ НА

Екзему і інші скірні недуги

Коли так, то не зволікайте, а замовте сьогодні **Єлика Масть на Екзему No. 5.** Це є чудовий лік для мужчин, жінок і дітей, котрі стало хворіють на екзему й інші скірні недуги. Як лиш помастите скіру цією мастю, сверблячка зараз устане, скіра гоїться й вертається її природній вигляд. No. 5 дасть певну поміч або звертаємо гроші. Ви самовий у ім судця.

Ціна 55c, $1.00 і $2.00.

Пояснення висилаємо по українськи. Замовлення з грішми посилайте до:

UKRAINIAN BOOK STORE
Barry Hotel, (Dept U.W.)
SASKATOON SASKATCHEWAN

Deayton's for "Better" Photos
Спеціялісти Весільних і Фамілійних Фотографій
PHONE 21213 9987 JASPER AVE., EDMONTON

Кравецька Робітня

Робимо мужеські й жіночі Сути й Оверковти. — Продаємо шкіряні Футра по дуже уміркованих цінах.

WESTERN TAILORS
9753 Jasper Ave., Edmonton, Alta.
Тел. 24303. Власт. **John Krywko**

ДЛЯ ВАШИХ УСЛУГ
Знатоки в перевожуванню річей. Крити й Тягарові Возн.
Alberta Motor Express and Transfer
10332 - 104th St., Edmonton, Alta. Тел. 26522. Тел. уночі 72569

ПИТАЙТЕ ЗА —

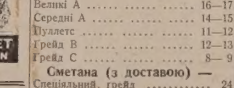

Виробляємо в Едмонтоні.

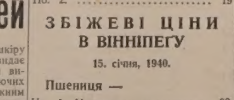

Не Заживайте "Доз" Проти Дошкульної

Перестуди Грудей

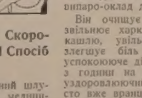

Лікуйте Недугу в цей Скоро-Діючий ЗОВНІШНІЙ Спосіб

Не отяжуйте дитячий нїжний шлунок гострими внутрішніми медицинами. Робіть так як тисячі модерних матерей роблять . . . лічіть перестуду якнайскорше без заживання медицини — а способом Vicks VapoRub-y. Він приносить успокоюючу полегшу точно там, де перестуда спричиновала терпіння. Ось вам звичайний і легкий спосіб лїчення: перед спанням натріть Vicks VapoRub-ом гордо, груди і спину. VapoRub негайно починає діяти гоючи перестуду двома прямими способами.

Перше, VapoRub діяє на шкіру як гріючий оклад. Друге, він видає з себе злагіднюючий лїчничий випар з сімох рїжних скріплюючих лікувань — випари, що з кожним віддихом входять прямо в подразнені віддихові проводи. От як цей випаро-оклад діяє.

Він очищує віддихові проводи, звільняє харкіт, спинює нахил до кашлю, увільнює подразнення і злегшує біль грудних мязів. е успокоюючі діяння продовжується з годину на годину і приносить удоровлюючий, спокійний сон. Часто вже вранці більша частина перестуди пройшла.

ДОКАЗАНО В КЛІНІКАХ. VapoRub випробувано в одній з найбільших клінічних дослїдів, який коли-будь доконано над розслідами перестуди — а далі випробувано його щоденним вживанням у мілїонах домів. **Тож користайте з цього досліду — памятаючи, що ви вживаєте щоб позбутися перестуди.** Будете раді що ви відкрили лік, який подає VapoRub.

VICKS VAPORUB

АДВОКАТИ

J. E. BASARAB, LL.B.
АДВОКАТ І НОТАР
полагоджує справи канадійські і старокраєві.
41 Gariepy Block, Edmonton, Alta.
Телефон 21642

Адвокат і Нотар
ЮРІЙ ШКВАРОК
веде свою канцелярію в
Mundare, Alta.
Полагоджує всі справи канадійські і старокраєві.

Петро Грещук, B.A., LL.B.
Адвокат і Нотар
веде канцелярію спільно з
TIGHE & WILSON
перепровадже справи цивільні й кримінальні у всіх судах.
716 McLeod Bldg. Edmonton
Телефон 28196

Harvie & Yanda
Адвокати й Нотарі
202 Bank of Toronto, Edmonton
Можете писати до нас по українськи

Николай Бартман, B.A. LL.B.
Адвокат
веде справи цивільні й кримінальні у всіх судах
Брит. Колумбії.
501 Holden Bldg., Vancouver, B.C.

ТОРГОВЕЛЬНІ ЦІНИ В ЕДМОНТОНІ

15. січня, 1940.

Пшениця —	
No. 1. Нортери	61
No. 2. Нортери	58
No. 3. Нортери	54
No. 4. Нортери	50
No. 5. Нортери	43
No. 6. Нортери	37
Фід	36
Овес —	
No. 2 C. B.	27
No. 3. C. B.	23
Ячмінь —	
No. 1 C. B.	34
No. 2 C. B.	34
No. 3 C. B.	32
Жито —	
No. 2. C. B.	53
No. 3. C. B.	48

ЦІНИ ХУДОБИ

Бички —	
Добрі до вибраних	600—650
Середні	500—575
Звичайні	350—450
Ялівки —	
Добрі до вибраних	550—625
Звичайні до середніх	425—525
Корови —	
Добрі	425—475
Звичайні до середніх	300—400
Бугаї	300—400
Годівник —	
Добрі	500—575
Інші вдолину від	500
Телята —	
Добрі до вибраних	850—900
Інші вдолину від	800
Свині —	
Бекони	8.40
Яйця — Гуртівники платять за посилки в фармів.	
Великі А	16—17
Середні А	14—15
Пуллетс	11—12
Грейд В	12—13
Грейд С	8— 9
Сметана (з доставою) —	
Спеціяльний, грейд	24
No. 1.	22
No. 2.	19

ЗБІЖЕВІ ЦІНИ В ВІННІПЕГУ

15. січня, 1940.

Пшениця —	
No. 1. Нортери	82
No. 2. Нортери	80
No. 3. Нортери	77
No. 4. Нортери	75
No. 5 Нортери	69
No. 6 Нортери	63
Фід	62
Трек	82
Ячмінь —	
No. 1. C. B., 6 грайний	50
No. 1. C. B., 2 грайний	51
Овес —	
No. 2. C. B.	41
No. 3 C. B.	37
Жито —	
No. 2. C. B.	73
No. 3. C. B.	68
Лен —	
No. 1 C. B.	193
No. 2 C. B.	188
No. 3 C. B.	176

ЛІКАРІ, ДЕНТИСТИ

Д-Р ІВАН ОРОБКО
Лікар і Оператор
207 MOSER RYDER BUILDING
EDMONTON, ALTA.

Тел. офісу 24681. Тел. дому 23139
Д-Р М. М. СЕРЕДА
Лікар і Оператор
633 Tegler Bldg. Edmonton, Alta.

Д-Р. ЙОСИФ БУЛАНЖИ
Лікар, Оператор і Акушер
BOULANGER Bldg., EDMONTON
Телефон 22009

ДОКТОР Й. МЕГАС
Лікар, Оператор, Акушер
10164A-101st Street, EDMONTON
Suite 201 Kitchen Blk. Phone 24645

Office Tel. 27442 Res. Tel. 33795
DR. JOHN LESIK
Дентист
403—4 Moser Ryder Building
101st Street Edmonton, Alta.

Д-Р ЮРІЙ ДРАГАН
D.M., C.M., L.M.C.C.
Лікар, Акушер і Оператор
Член Домінїяльної Ради Лікарів
з практикою по шпиталях у Рочестері, Филадельфії, Бостоні, Нью Йорку та Балтімор.
611 Canada Bldg., Saskatoon, Sask.
(коло сіпарської стації)

Тел. офісу 22411. Тел. дому 82350
DR. B. N. SHLAIN
Дентист — Dentist
428 Tegler Building
EDMONTON, ALTA.

Загально Відоме
ПОХОРОННЕ ЗАВЕДЕННЯ
Без рїжниці як далеко мешкаєте, телефонуйте або пишіть до:
Connelly - McKinley Ltd.
FUNERAL DIRECTORS
10007-109th Street, Edmonton, Alta.
Телефон 22222.

ХУДОБА

Бички годовані в стайнях до 1,050 фунтів —

Вибрані	700—725
Добрі	650—675
Середні	550—625
Звичайні	475—500
Ялівки —	
Вибрані	700—725
Добрі	650—675
Середні	550—625
Звичайні	475—500
Тучні телята —	
Вибрані	800—850
Добрі	700—750
Середні	600—650
Корови —	
Добрі	475—500
Середні	400—450
Звичайні	350—375
На консерви	275—325
Бугаї	
Добрі	450—525
Звичайні	350—400
Бички стакерс —	
Добрі	550—600
Середні	475—525
Звичайні	400—450
Ялівки (стакерс) —	
Добрі	450—500
Середні	400—425
Звичайні	350—375
Телята —	
Добрі і вибрані	850—10.00
Звичайні до середніх	500—800
Свині —	
Бейкони	8.60
Тяжкі	7.60
Дуже тяжкі	6.50
Яйця продуцентам за тузин:	
Великі А	17
Середні А	15
Пуллетс	13
Грейд В	14
Грейд С	12

450 РОКУ ПЕРЕД ХРИСТОМ У СТАРИННОМУ ЄГИПТІ

Броварняне мистецтво було відоме і практиковано його багато соток років перед христіянською ерою. В 450 році перед Христом, відомо нам, що Єгиптяни, не маючи вина, виробляли вино чи пиво з кукурудзи. Плінїй і Геллайкус описують як Єгиптяни навчилися виробляти й пити "Зигум" (що значить: ячмінний напиток) "бо він був потрібний для людського тіла".

СЬОГОДНІ
БРОВАРЕНІ В АЛЬБЕРТІ

ПИВА

СТОЯТЬ У РЯДІ
НАЙЛІПШИХ НАПИТКІВ
У ЦІМ
МОДЕРНІМ СВІТІ

Замовте Собі Один Кейс Сьогодні!

This Advertisement is not inserted by the Alberta Liquor Control Board or by the Government of the Province of Alberta.